

Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(<http://www.thrinaina.com>)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

వెంకటరమణాచార్యులు, కలచవీడు

గ్రామపునర్నిర్మాణము

తాడిపత్రి, 1925

Record no. 814

Veṅkaṭaramaṇācāryulu,
Kalacavīḍu

Grāmapunarnirmāṇamu

Tāḍipatri, 1925

Record no. 814

SUNDARAYYA VIGNANA KENDRAM

1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampalli
Hyderabad – 500 044, Andhra Pradesh, India

వెంకటరమణాచార్యులు, కలచవీడు.

గ్రామపునర్నిర్మాణము : అసఫ్ అలీగారి కన్స్ట్రక్టివ్ నాన్ కో ఆపరేషన్ అను
దానికి అనువాదము / కలచవీడు వెంకటరమణాచార్యులు.- తాడిపత్రి : జానకీ
ముద్రాక్షరశాల, 1925.

49 p. ; 19 cm.

Record no. 814

Veṅkaṭaramaṇācāryulu, Kalacavīḍu.

Grāmapunarnirmāṇamu : Asaph Alīgārī Kanṣṭrakṭiv Nān Kō
Āparēṣan anu dānīki anuvādamu / Kalacavīḍu
Veṅkaṭaramaṇācāryulu.- Tāḍipatri : Jānakī Mudrākṣaraśāla, 1925.

49 p. ; 19 cm.

Record no. 814

---

35 mm microfilm

Image placement: IA IB IIB

Date filming began:

గ్రామ పునర్వ్యయము

చరిత్ర

655
14430

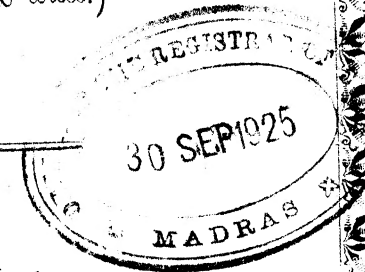
814

శ్రీ

గ్రామపునర్నిర్మాణము.

(ఆనంబు ఆలీగారి కన్స్ట్రక్ట్ నాన్ కోఆపరేషన్

అనుదాని కనునాదము.)

655
14430

అనునాదము,

కలచవీడు వెంకటరమణా చార్యులు.

తాడిపత్రి.

శ్రైతిర్ పేజి ప్రొద్దుటూరు

జానకీముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రితము. 1925

వీరమతి

ఘోరరదేశ నారీమణియొక్క, సుత్తమపతివ్రతాతిలక మనియు, బ్రహ్మకాండ గాంచి తన మానసంరక్షణమునకై యొక గంటలో 12 వందల ఖడ్గమునకర్పించిన రాజపుత్రస్త్రీ చరిత్రము. 900 పద్యములు హృదయములు. శైలిమాతస్యము. మనోహరము. గ్రంథకర్త విఖ్యాత శతావధానములు బ్రహ్మశ్రీ కవిసింహుడి. రాజశేఖరముగారు. తిరుపతి వెంకటేశ్వరాలలో నొకరగు బ్రా. శ్రీ. చెల్లపిల్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రి శతావధానిగారు విపులమైన యపోహితము వ్రాసియున్నారు. భాషాభిమానులు తప్పక చదువదగినది.

వెల. 1—0—0

కాలికో. 1—8—0

చారుమతి.

గ్రంథకర్త:—కలచవీడు వేంకటరమణాచార్యులు. ఇది యొక చారిత్రక విషయముపై నాధారపడిన కల్పనా కథ. శ్రీ అశోకచక్రవర్తి కొమార్తెయగు చారుమతి విషయమిందు మృదుమధురమయిన వాక్కులతో వర్ణింపబడినది.

వెల. 1—6—0

వలయువారు:—

జనోపకారిణీస్తోర్భు, పొద్దుటూరు.

అనినాయుడు.

గ్రామపునర్నిర్మాణము.

“జాతీయతాభావము మనస్సులలో మెదలుచుండిన జాలును. విదేశీయుల తఱుమగొట్టవలయునను యత్నములతోగూడిన భావముండబనిలేదు. విదేశీయుడు సామ్రాజ్యమును నిలుపుకొనుటకు జేయుయత్నములలో వారికి దోడ్పడుటవ మానకరమని మనస్సుని నాటుకొనినచాలును. ఆనాటినుండి మనసామ్రాజ్యమంత రించియుండును.” జె. ఆర్. సీలీ.

“మానవులందఱు సమానముగ సృష్టింపబడియున్నారు. వారినుండి విడదీయరానిహక్కులను కొన్నిటినిశ్వరుడు వారికి బ్రసాదించియున్నాడు. వానిలో ప్రాణముభద్రముగ నుంచుకొనుట, స్వేచ్ఛావృత్తి, సౌఖ్యసంపాదన మార్గములననుసరించుట యనునవిముఖ్యములు. ఈ హక్కులను సంరక్షించుటకే ప్రభుత్వములన్నియు నేర్పడినవి. ప్రజాంగీకారము పొందుటచే న్యాయసమ్మతమైన యధికారములన్నిటిని ప్రభుత్వమువలెందును. ఈయద్దేశములకు భంగకరముగ బ్రభుత్వమెప్పుడువర్తించునో, యప్పుడాప్రభుత్వ పద్ధతిని మార్చుటకుగాని, తూప్రభుత్వమును బీకవేసి కొత్తప్రభుత్వమును స్థాపించుటకుగాని, ప్రజలకు హక్కుగలదు. తమసౌఖ్యముతమస్వత్వ సంరక్షణము భద్రముగా నుండునూత్రములననుసరించి వానికి తగినపద్ధతినిర్మించుకొందురు.” అమెరికా డిక్లరేషన్ ఆఫ్ ఇండిపెండెన్స్.

“వ్యవస్థకలిగించు కొనలేని జనులు బానిసలు—”
“లేనివారిపాముకేన.”

విజ్ఞప్తి

మహాత్మగాంధీ సహాయనిరాకరణోద్యమమును లేవదీసి యించుమించుగ నైదునవత్సరములైనది. ఉద్యమారంభమున, స్వరాజ్య స్వాతంత్ర్యగీతకలు తన్మయతనందిపాడు భారతపుత్రుల మనోహరకంఠములనుండి వెలువడి దిశాంతములనొరసికొని ప్రతిభ్యవించునప్పుడు, దాస్యభావమును మనబాలురనాశములలోని రక్తములలో లీనమగునట్లుజేయు విద్యావిధానమునను నరించి నడుపబడుమహాత్మరములగు విద్యాలయములొకటి వెంటనొకటికూలు సమయమున, వేలకువేలు యవకులు బాలురు వృద్ధులు నాయకశిఖామణులు మొదలు కాయకష్టముచేజీవించు కృషీవలునివరకు నందఱుకల్యాణ మండపములకువలెకారాగారములకు వెళ్లుసమయమున, సంపూర్ణస్వరాజ్య మానాడేసి ధ్ధించినట్లుండెను. కాని మహాత్మగాంధీగారి యుద్యమ మునకు రెండుముఖములున్నవి. ఒకటివివాశము. రెండవది సృష్టి. అప్పుడు వినాశమే జరుగుచువచ్చినది. కాని సృష్టిజరుగలేదు. నిర్మాణకార్యక్రమమొకనాటిలోకాని యొకసవత్సరములో కాని ముగియదు. మరమెన్నిగంతులువేసినను, నెన్నిభుజాస్ఫూలనములగాంచిరను, నిర్మాణకార్యక్రమము జరుగకయదువలని శక్తి కలుగక స్వరాజ్యమువచ్చుననుమాట బూటకము.

ఆ నిర్మాణకార్యక్రమమున ముగ్ధాంగమైనది గ్రామనిర్మాణము. అనగా గ్రామవ్యవస్థానిర్మాణము. గ్రామములోనిజ

నుఱు బయటివారికై దేనికిగూడ నాధారపడకుండుట, న్యాయనియముకొఱకుగాని, ఆహారపధార్థములవిషయమై కాని, సాఖ్య సంపాదనమునకై గాని, యేవిషయమునకై గాని పరదేశముల మీదనేగాక పరగ్రామములకైగూడ నాధారపడకుండుట. దేశపరిపాలనమునకు గావలసినకర్పు లందుమూలమునజాలదగ్గించుట. జనులలో బరస్పరానురాగము హెచ్చించుట. ఆత్మగౌరము, ఆత్మశక్తి వీనిని పెంపొందించుట. జనులలోనిత్యాగశక్తినిమేల్కొల్పుట. గ్రామనిర్మాణముననిన్ని యునిమిడియున్నది.

ప్రాచీనభారతదేశముననేమి, గ్రీకునందేమి యీ పద్ధతి యాచరణయందుండినది. ఆనాటిభారతదేశము స్వర్ణమునకన్న మిన్నగనుంజెడిదని మనమనుశ్రుతిగ తెలియుచుండుటయేకాక, విమలస్తులు విదేశీయులునగు బండితులెందఱో తెల్పుచున్నారు. ఆనాటికేనాటికి చాలభేదముకలదు. ఆనాటిజనులది యాభ్యాత్మికదృష్టి. యీనాటిసవనాగరకులది ఆధిభౌతికదృష్టి. ఈనాటిదృష్టి యీనాటిదృష్టిగ మాతననేకాని మానవునిజీవితోద్దేశములుఫలింపననినావిధే యాశయము.

ఈ గ్రంథములోని భావమునాది యొకటియుకాదు. ఈ గ్రంథభావములు ఆసఫాలీగారివి. మన్నితృలగు చీమలవాగువలై నారామణరెడ్డిగారి గ్రంథముననువదించి యిమ్మనికోరిన కారణమున వ్రాసితినికాని యిందలియాశములెంతమంచివిగ నున్నను, దానిలోనిరూపించిన వ్యవస్థయెంతచక్కనిదై జాతీయత

నుగాపాడుటకు యత్నించుచున్నను మొవటినుండి చివరవరకు పాశ్చాత్యులనవనాగరక వాసనయేతగులుచున్నది. ఇది యె తవరకును పకరించునో యంతవరకే యుపకరించుకొని గ్రంథకర్తయొక్క పవిత్రములగు నుద్దేశములగ్రహించి యిట్టివ్యవస్థలకలిగించుకొని, జనులు స్వరాజ్యము చేరువకుబోదురని ప్రార్థించుచువిరమించుచున్నాను.

ఈ గ్రంథమును ద్రవ్యమపేక్షింపక ముద్రించియిచ్చినందులకు తాడిపత్రి రెడ్డిప్రెస్ వారికి నాకృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను.

కోగ్రంథనసంవత్సర	}	కలచవిషు వేంకటరమణాచార్యులు.
ఆషాఢ శు ౧౮		
తాడిపత్రి.		

గ్రామపునర్నిర్మాణము

౧. భాగము

ప్రతినిధిమహాసభ

వినడుచేయుకార్యముయొక్క పద్ధతినివాడునిర్ణయించు కొనుట మానవునిజన్మహక్కు. కానితానుచేయుకార్యములుతాను నడచునడవడి తనచుట్టుప్రక్కలనివసించుజనులహక్కులకులోనై యుండును. అందుచే బ్రాచీనభారతదేశముననొకవిధానమునిర్మింపబడెను. సంఘమునకు, దానియందలివ్యక్తులకుజన్మచేతనేకొన్నిహక్కులుకలవు. ఆవిధానముచేసీహక్కులస్వచ్ఛందతావినియోగమునుతక్కితమాయెను. జనులపరస్పరసంబంధములకుసామరస్యముసత్యయుతమాయెను. ఆవిధానమునకానుపూర్వీకముగ బంధాయతీయనుపేరువాడు కయందున్నది. అదిసర్వవిధములగు వివాదములబడిష్కరింపగలుగు. పరస్పరవిరుద్ధములగులాభములకుపొందుకలిగించును. వ్యక్తులస్వేచ్ఛను భద్రపఱచును. సాంఘికవ్యవస్థకుబ్రాణసమానములగు సంప్రదాయములను బవిత్రవంతములుగ రక్షించును. నిరంతరమై యతిసూక్ష్మముగు మెలకువతో నున్నతములగు నీతుల సభ్యసింపజేయును. వేయేల! అవయవపరిపూర్ణముగు మానవ సంఘముయొక్క యభివృద్ధి తనచేతులలోనుంచుకొని నడిపింప

గలది యీపంచాయతీపద్ధతి. దీనికిదాయాదియనదగిన యింకొక పద్ధతిగలదు. అదికడుగడుసుగ జెరిగినది. సంఘములోని స్వపరిపాలనా సంస్థలచేతులలోనుండి క్రమముగ సర్వవిషయములపైని యధికారమును లాగికొనినది. ఆసంస్థలలో నెలకొని యుండిన చైతన్యమును బయటికిదరిమినది. ఆకారణముచేత వ్యక్తులస్వయమాధారతయనుశక్తి సంపూర్ణముగ నాశమైనది. ఆపంచాయతినామ మాత్రావశిష్టమయినది. జనులుతమకార్యములు తామే చేసికొను కష్టమక్కరలేక వారికార్యముల దా నేజేయుదునని యాశ్రయపద్ధతి యాసగల్పించెను. ఈయోశ యడియాశ. జనులశీలమును సమూలముగ చీకేవేయగల సాకు మార్య సౌఖ్యభావముల నీపద్ధతి గలిగించినది. పూర్వముపంచాయతీయెదుట నసత్యవాది యనిపించుకొనుటకంటె మరణించుట మేలుగానెంచువారు ఈనాటిన్యాయస్థానములందు సత్య భావణమునకెంత దూరమున నున్నారో మన నిత్యానుభవము లోనిదే. ఈచెడుగుయెట్లుకలిగినదో తెలిసికొనుటసులభము. అతికేంద్రీకృతమయిన రాజ్యాంగమున జనులనీతుల సూక్ష్మముగ బరిక్షించుట సాధ్యముకానిపని. ప్రజలలాభముల రక్షించు బాధ్యత వహించినవారికి బ్రభుత్వోద్యోగుల యధికారమును రక్షించుట మొదటిధర్మమగును. ఆకారణముచేత పంచాయతీ పద్ధతియందు వ్యక్తులశీలమును రక్షించుట సంఘమునకే విధిప

బడినది. సర్వాధికారములతో నిరంకుశముగ నేలినరాజుల పరిపాలనాను భవము భారతప్రజలకు జాలగలదు. ఆకాలమున రాజులు తమహక్కులకైపరస్పరము వివాదపడుచు, దమస్వస్వములచేత ఘోరరణముల జేయుచుచూడినప్పుడుగూడ పంచాయతీలమూలమున బరిపాలనము మాత్రమవిచ్ఛిన్నముగ సాగుచుండెను. ఈదినము ప్రభుత్వము శాఖావ శాఖలైయున్నది. బ్రహ్మరంధ్రమునవేడియుండినను గాలు సేతులు చలువలు ములచుకొని వాయువు గ్రమ్ముకొని చరమస్థితి యందున్నవి. కావునప్రభుత్వ మెటుబోయిననుసరే దానిగతిదానిది. అనివధి లి స్వయంస్థియపద్ధతుల ననుసరించి సంఘముపునర్నిర్మాణముచేయవలెను. సంఘమంతయు చిన్నవై పరిపాలనమునకు సులభములగు భాగములుగా విభజింపవలెను. తమతమ హద్దులలో దామె పరిపాలనము సాగింపవలెను. అట్టిప్రతి సంస్థయు స్వయమాధారకమై, జాగరూకత గలిగి, యభివృద్ధిమార్గముల ననుసరింపవలెను. తమవిషయముల నిర్ణయించుకొను నధికారముతామే వహింపవలెను. తమతమహద్దులకు లోనై తామేపరిపాలన వహింపవలెను, అనుభవింపదగినహక్కులన్నియు, నిర్వర్తింపవలసిన ధర్మములన్నియు, స్త్రీపురుషసంపన్న దరిద్రభేదములేక సంఘములోని యుక్తవయస్కుగల జనులందఱకును జెందును. కావునప్రధమమున వీరందఱు జేరి మహాసభగా నేర్పడవలెను. తమసంఘమును వీరందఱు బరస్పరసహకారు

లై నిర్మించుకొనవలెను. వారుసంఘమును నిర్మించు నాలోచనలు సేయునపుడీ క్రింది మూల సూత్రముల ననుసరింపవలెను.

1. మానవులందఱు పుట్టుకచేతనే స్వేచ్ఛను సమానత్వమును గలవారు. కావున యితరులస్వేచ్ఛదత్తకు భంగము కలిగింపనంతవరకు దమయిష్టమువచ్చినట్లు నడుచుటకు ననివార్యముగు హక్కువారికిగలదు.

2. సంఘము జీవించి దీనాభివృద్ధి నందవలయుననిన, ఐననముదాయాభిప్రాయము ననుసరించి పాలించుకొనవలెను.

3. సంఘములోని యధిక సంఖ్యాకులచేతనే సంఘము యొక్క యధికారము లితరులకియ్యబడవలెను. అట్లు దత్తమైన యధికార వినియోగమును ప్రజలు మిక్కిలి జాగరూకతతో బరీక్షించుచుండవలెను.

క్రతిగ్రామముకాని పట్టణముకాని సహజముగ నొకసంస్థయగు ను. అది సజీవమై, చైతన్యయుతిముగ నుండవలెననిన దనలోజానుచక్కనివ్యవస్థకలిగించుబాధ్యత తప్పకవహింపవలెను. రాష్ట్రపాలనముయొక్క

గ్రామంశ
నగరసంస్థ

సౌలభ్యములను మనస్సుననుంచుకొనిన నన్నిప్రాథమిక సంస్థలలోనిచర్యాక్రమము (ప్రాసీజర్) నేకవిధముగ నుండవలయును కాని భిన్నముకాదు. ఒకసంస్థ, పెత్తనమునందిన తన వియోజకుల (వోటర్ల)సంఖ్యకును దనయవసరములకును దగినట్లు ప్ర

తీనిధుల సంఖ్యను నిర్ణయించుకొనవలెను. గ్రామసంస్థలవిషయమున ఈయవసరములల్పములు సులభములు. కలకత్తా, బొంబాయి, ముమ్బై గు పెద్దపట్టణములలో చిక్కులుకలవై యా యవసరములధికముగ నుండును.

2. పైజెప్పబడిన నగరసంస్థలలో వేగురు (వేయి)నియోజకుల కొక్క ప్రతినిధిని నిర్ణయించుట తప్పకాదు. కాని పరిస్థితుల ననుసరించి దామాషామార వచ్చును.

3. ఢిల్లీ రాష్ట్రపుజనసంఖ్య నాలుగున్నర లక్షలు. వారిలోనియోజకులు 1 లక్ష. ఆ ప్రదేశమంతయు నిరుదదియై భాగములుగా విభజించిన ప్రతిభాగమునకు నాలువేల నియోజకులుండురు. స్వార్థరహితములై తమసర్వకాలమును వినియోగింపగలవారు తక్కువగా నుండుటను మాననూననిల్పి నాలువేల నియోజకుల కొక్కొక్క ప్రతినిధిచొప్పున నిర్ణయించుకొనవచ్చును. అంతయధికమగు నియోజకులసంఖ్యతో కార్యముల నిర్వహించుకర్తవ్యములు వేటొకచో జర్చింపబడును.

గ్రామములోని ప్రతి నియోజకుడు సభాకార్యక్రమమున పాల్గొనుటకు విలయిన దిన, కాలస్థల నిర్ణయముచేసి మహాసభను సమావేశముచేయుట సంస్థయొక్క ప్రథమకర్తవ్యము. సభచేయునిర్ణయములకు గౌరవముకల్గించునందఱు నియో

జకులను సమావేశముచేయుచుట సాధ్యముకాదని యల్పాక్షేపణలు కలుగవచ్చును. కాని యీసభచేయుచుండెడియు, మహాసభయొక్క యెన్నికల కేర్పాట్లనుజేసి వానిని జరిపించునధికారముకల అష్టపంచాయతీ నియమించుటకునుక, సీసభకేకారణముచేసిన నొక రిద్దరునియోజకులు రాలేదని నొప్పిపడబనిలేదు. కాని సభను సమావేశపఱచువారు నియోజకులలో నొకరియధిక సంఖ్యసాధ్యమో యంతయధికసంఖ్యను చేర్చుటకును, చేర్చినపిమ్మట తాత్కాలిక ప్రతినిధులయెన్నికల విషయమున సేగీవ్రతగలిగించుటకును, దగిన జాకరూకతపహింస వలెను.

పైచెప్పినవిధమున బ్రజాసభ, యావ్రదేశమున కెన్నివాడలుకలవో యుండఱు ప్రతినిధులనెన్నుకొనవలెను. సాధ్యమయినంతవరకు యాయావాడల నివాసులనే యాయావాడలకు బ్రతినిధులుగ నెన్నుకొనవలెను. అట్లయిన కార్యనిర్వహణము సుసాధ్యమగును. సభనుసమావేశపఱచువారు కొన్నిసూచనల సిద్ధము చేసికొనియుండుట వివేకము. అట్లుండకున్న సభాకార్యము ముగించుటకు చాలకాలము పట్టును. ప్రజాసభ తాత్కాలికముగ నీక్రింది యధికారములను బంచాయతీకియ్యవలెను. ఇదియొకతీర్మానరూపముగనుండవలెను.

(1) తమయద్యోగులనెన్నుకొనుటకు దళకునిధిని ధర్మ

ములనిర్వర్తింతుటకుదగినచట్టముచేసికొనునట్టియధికారము,

(2) మహాసభయొక్కయెన్నికల కేర్పాట్లనుచేయుటకు నామెన్నికల తనిఖీచేయుటకు నధికారము. ఎన్నికలుముగిసి స్వధర్మమును నిర్వహించుట కారంభించువరకు తాత్కాలికసంఘము పనిచేయవలెను.

(3) ప్రతినిధులయెన్నికలు ముగిసినతోడనే ప్రతివార్డునందలి నియోజకులపేర్లను డెలుపుజాబితాలను సిద్ధముచేయవలెను. ఏవాడప్రతినిధి యావాడలోనినియోజకులజాబితా సిద్ధముచేయుబాధ్యతవహింపవలెను. ఈకార్యమొకపక్షముదినములలో ముగియవలెను. యోగ్యులగు స్వచ్ఛందసేవకుల సహాయమున నీకార్యము నిర్వహింపవలెను.

ఈక్రింది సూత్రములనుసరించి నియోజకుల జాబితాలను సిద్ధముచేయవలెను. ఏవాడలోని ప్రతినిధియావాడ జాబితా సిద్ధముచేయవలెనని చెప్పియుంటిమిగదా? ఆప్రతినిధితానెన్నుకొనబడిన తర్వాత రెండురోజులలోగా, ఆవాడలోని పెత్తనము వహించిన వారందఱు దమపేర్లను నియోజకులజాబితాలో నమూదుచేయుచు కొనవలెననియు, దానునియోజకులయినట్లు యోగ్యతా పత్రము నందవలెననియు యుక్తరీతినిబ్రకటించు యత్నములజేయవలెను. ఈపనినిచేయుటకు మూడు పద్ధతులున్నవి. దండోరావేయుచుటాకటి. స్వచ్ఛందసేవకులచే

నింటింటికీ జెప్పిపొవుటెంకొకటి. కాగితములపై బెద్దయక్షరములతో నచ్చువేయించి బహిరంగస్థలములలో పలికించుట మూడవది. ఈక్రిందిగములగూడ పనుపరించి పనిచేయవలెను. నియోజకుడుగా నుండదగిన ప్రతియొక్కని దనపేరునుజాబితాలలో నమూనా చేయించుకొనునట్లు ప్రోత్సహింపవలెను. దీనినికూడ స్వచ్ఛందసేవకులుచేసిననే తృప్తికరముగ నుండును. స్త్రీనియోకులజాబితాలను సిద్ధముచేయుటకుఘోషాస్త్రీలనియమింపవలెను. గ్రామములలో పనిచేయుటకు చదువనువ్రాయనువచ్చినవారు చాలినందఱు దొరకకపోవచ్చును కాని చుట్టుప్రక్కల నుండఁబట్టణముల నుండిరప్పించుకొనినవారో నీలోపమునవరణయగును. మొదటజాబితా యుండవలసినంత పరిపూర్ణముగ నిర్వహణముగనుండునని యెవ్వరునునుకొనరు. ఏలందురా? చూడుడు! ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారిసౌకర్యచే సిద్ధముచేయబడు జాబితాలలో లెప్పనమూదులులేని పుటయొక్కటైనను నున్నదేమో? జాబితాలలో నమూనాచేయుట పదునైదవరోజున నిలుపవలెను జాబితాలను బరిశీలింబుట తాత్కాలిక సంఘమువారివశమున నీయవలెను. అందున కేర్పడినసభ్యులుతప్పలపవరింపనారంభింపవలెను. ఇందుకుకూడ స్వచ్ఛందసేవకులపహాయమువసరము. బహిరంగస్థలములలో నీజాబితాలసంటించవలెను. సవరణలుండిన తెలుపునట్లు ప్రజలగోరవలెను.

ఆక్షేపణలు తాఖిల్ చేసికొనుట కొకవారముదినముల వ్యవధి నిర్ణయించుకొనవచ్చును. ఆక్షేపణలగమని నియోజకులజాబితాలలోని సమూహ లకాక్షేపణలు. చి యాయా జాబితాల సిద్ధము చేసిన ప్రతి నిధుల ద్వారా విచారణ సర్పి ఉచిత కాలమున బరిష్కరింపవలెను. తాత్కాలిక సంఘము ఎన్నికలకైయొకదినమును నిర్ణయింపవలెను. ఈనిర్వచనము, సవరణచేయబడినవోట్లజాబితాలుప్రకటితములైన 15దినములలోపుగానుండవలెను.

ఎన్నికలకు నిలువదలుచుకొనినయభ్యర్థులు, దరకాస్తులు పంపుకొనవలెను. ఇందుకువలసిన అచ్చుఘారములు తాత్కాలిక సంఘ కార్యాలయమునుండి తెప్పించుకొనవలెను. అతనిదరఖాస్తునా నోదించు నియోజకులుకొందఱుండవలెను. నియోజకప్రదేశముచిన్నదైన 10 గురు, పెద్దనగరమైన 25 లేక ముప్పదిగురుండవలెను. ప్రతిదరకాస్తును, తాత్కాలిక సంఘాధ్యక్షునకు సమక్షమియ్యవలెను. అభ్యర్థులకుండ దగినయోగ్యతలన్నియు బరీక్షించిన వెనుక నభ్యర్థులుగా నుండయోగ్యులగు వారిపేర్ల జాబితాల నాయావాడలలో ననేకస్థలములలో సంటింపవలెను. అభ్యర్థిగా నుండదలచువ్యక్తి పురుషుడుగానుండవలెను. 25 సం

అక్షయిణిగావల
సియోగ్యతలు

వత్సరములకు లెక్కపకాని సయస్సు కలిగి
స్వస్థిచిత్తుడుగా నుండవలెను. అసహాయో
ద్యమము ప్రమాణాపూర్వకముగా సంగీక

రించియుండవలెను. నగరసంస్థలయినయెడల వ్రాయనుజనువను
తెలిసి యుండవలెను. గ్రామసంస్థలకు వ్రాత చనువువచ్చినవా
రు ప్రతినిధులుగా దొరకుట చాలకష్టముకాని నగరసంస్థల ప
ట్లమాత్రము రెండవయోగ్యత యుండి తీరవలయును.

అక్షరాస్యత (వ్రాతచదువులు) సర్వవిధములవృద్ధిసేయవలయు

ను. సమృత్తి నొసగుహక్కు నందలి విలువను

అక్షరాస్యత
వంచాయతీద
దులకుతప్పని
యోగ్యత

గ్రహించునట్లుచేయవలెను. వ్రాతచదువులవృ
ద్ధిసేయవలసియేయున్నది. కావుననిష్పాదుకాకు
న్న నికొంతకాలమునకునైన నియోజకులకు

గూడ సక్షరాస్యత యోగ్యతగానిర్ణయింపవలె

“ను.తలకొక సమృత్తియను జెంఠామీయ సూత్రమున కీనియమ
ము విరుద్ధము. మనజాతీయావసరముల కనుగుణముగ నీసూత్ర
మునుపయోగించుకొనవలెను. ఆదర్శమునుతగ్గించనవసరములేదు.
కాని దేశములోని పరిస్థితులననుసరించి హెచ్చుతగ్గులనిర్ణయించు
కొనవచ్చును. స్వార్థాలోపౌర స్వమునకు(పురిజనునిహక్కు) దేహబ
ల మెట్లుపక్షాంశముగనుండెనో భారతదేశమునబుద్ధిబలమెట్లుపరి
క్షాంశముగ నుండును. ప్రాచీనకాలమందలి నాగరకప్రపంచ

మునకు మనము బుద్ధిబలముచే నాయకత్వమును వహింపలేదా!
ఇప్పటికిగూడ మనయాశయ మదియేకదా! మనమువిజయము
నొందుటకు నిష్కల్మషములగు సహింసాపద్ధతుల నారంభింపలే
దా? అట్లవలంబించి, మానవులభాగ్యమును నిర్ణయించుటకు ప
శుబలమునుపయోగించి విసిగిన ప్రపంచదృష్టిసప్పడే మనముసం
భ్రాంతముగ మార్పుచుండలేదా? ప్రతినిధులుగా నిర్వచింపబడుట
కష్టములగు వారిపేరుల జాబితాలు ప్రకటితములైన వారముతో
జులలోగా నెన్నికలుజరుపవలెను. తాత్కాలికసంఘ మాప్రదే
శమందలి యన్నివాడలకు నెన్నికలుజరుగు దినకాలస్థలనిర్ణయ
ముచేయవలెను. సమృతులనమూచుచేసికొను సుద్యోగులనియ
మింపవలెను. వీరికి స్వచ్ఛందసేవకులు తోడ్పడవలెను. ఎన్నిక
లు జరుగుస్థలముకాలము దినముబాగుగా ప్రకటింపవలెను. ఉ
ద్యోగులే నిర్వచనశాలల [పోలింగుబూత్ క] శేర్పాటుచేయ
వలెను. అవి అందరునియోజకులకు నందుబాటుగొనుండవలెను. ని
ర్వచనము జరుగుదినముననిర్వచనోద్యోగుల నిష్పక్షపాతులము
గనుండుమనియు రహస్యమునురక్షించెదమనియు, బహిరంగము
గ బ్రమాణముచేసి సమృతులవ్రాయింప నారంభింపవలెను. ఆప్ర
మాణమునియోజకులయొక్కయు సభ్యులయొక్కయు సమక్ష
మునజరుగవలెను. సమృతులువ్రాసినకాగితములువేయుటకు ముగ
దుసమృతులువేయుపెట్టెను నియోజకులకు. సభ్యులకువట్టిగా

చూపించి బీగమువేయవలెను. అట్లుబీగమువేసినపట్టి పెట్టెలో న మృతికాగితముల వేయవలెను. నియోజకులుతమయోగ్యతాప త్రమునుద్యోగులకిచ్చినతర్వాతనే యాపెట్టెలోసమృతులువేయ నర్హులగుదురు. సమృతులనిచ్చుట రెండుదినములు జరుగవలసి యుండినయెడల, దినాంతమున నిర్వచనోద్యోగి యభ్యర్థులసమ త్తమున పెట్టెకు లక్క మొహరువేయవలెను.

సమృతులనిచ్చుటముగిసినతోడనే యభ్యర్థులసమత్తమున నిర్వ

చనోద్యోగి సమృతులనెంచి యధికసమృతుల

పొట్టుల
రెక్కచుట.

నందినవాడెన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించి, సమృ
తులమఱలపెట్టెలోనుంచి, ప్రత్యేకముగ సిద్ధము

చేయింపబడిన తాత్కాలిక సంఘపు మొహరుతో లక్కముద్ర
వేయవలెను. ఆపెట్టెను తాత్కాలిక సంఘ కార్యాలయమున
నుంచవలెను. ఆక్షేపణలువినుటకునిర్ణయింపబడినకాలముముగియు
వరకు, సమృతులరూపుమాపగూడదు.

తాత్కాలిక సంఘమువారిచే సక్రమముగ నెన్నుకొనబడిన మఱి

నల్లరు అభ్యర్థులతోగూడ తత్సంఘాధ్యక్షుడు

ఎన్నికలకా
క్షేపణలు

ఆక్షేపణలువిని సకాలమున వానినిబరిష్కరింప

వలెను. ఎన్నికలుజరిగినతర్వాత 15దినములలో

గా వాఖలుచేయనియాపేక్షణల వినగూడదు. ఏయభ్యర్థినిగు
ఱివియైన నాపేక్షణలువచ్చినయెడల తాత్కాలిక సంఘము

వారితోర్పేక్షడవటిది. ఆయభ్యర్థియెన్నిక తప్పైనయెడల నతనికిత
ర్వాత నధికసంఖ్య సమృతులువచ్చిన వారెన్నుకొనబడినట్లుప్ర
కటించవలెను.

ఎన్నికలుముగిసినవెంటనే తాత్కాలిక సంఘము సర్వనియోజక

(వోటర్లలందఱియొక్క) బహిరంగ సభనొక

ప్రస్తుతప్రభు
త్వముతో
రక్షణకాడదు.

దానినిజరుపవలెను. ఆసభలో సక్రమముగ నె

న్నుకొనబడిన ప్రతినిధుల కీక్రింది విషయముల

పరిపూర్ణాధికారము నీయవలెను. నియోజకు

లందఱియొక్క హక్కులను, లాభములను, మూడులేక ఐదుసం

వత్సరములకాలము రక్షించి, కాపాడి, సవరించేసి, సామరస్య

ముకలిగించి యభివృద్ధిచేయుట కవసరములగు నన్నియత్నము

లచేయు నధికారమొకటి. పంచాయతీకార్యమును జరపుటకు

గావలసినచట్టములు, రెగ్యులేషన్లు చేయునధికారము రెండవ

ది. వ్యవహారవిషయముల తీర్పులుచెప్పట మూడవయధికార

ము. ఈతీర్పులను నియోజక సమూహము శిక్షసా వహింప

వలెను. మానవుల అన్నివిధములైన చర్యలవిషయమై యీ

పంచాయతీ తీర్పు చెప్పవచ్చును. కానిప్రస్తుతప్రభుత్వముతో

దీకొనబట్లు జాగరూకతతో బ్రజలు వర్తింపవలెను. ప్రస్తుత

ప్రభుత్వముతో శాంతిపద్ధతుల సనుసరించి సంబంధమంతయు

దెగగొట్టుకొనునుద్యోగముతో సంఘపునర్నిర్మాణము చేసికొను

టకే, దారిలో ఓకొనరావని నిర్ణయింపబడినది.

పంచాయతీతీర్పులకు బ్రతికనువిధేయులతోనునవిసాంఘికరాజకీ

యబహిష్కారములే. ఆశయ మున్నతమైనకా

సంఘ రణమున పరిపాలనమందునహానభావము, న్యక్తి
(కుల)బహిష్కారము. యొక్కయు రాష్ట్రము యొక్కయు సౌఖ్య

ముపట్లవృత్తియు, నుండవలెను. ధర్మలోపము

నుగాని యథార్థాచరణమునుగాని సాగనీయరాదు. ఇయ్యది

పై యుద్దేశమున కనుకూలించియుండవలెను. శిక్షలు దండన

(జరిమానా) రూపమునమాత్రమే యుండవలెను. ప్రజలస్వ

చ్ఛందవృత్తి సరికట్టుటకంటె సాంఘికబహిష్కారమే యధికత

రముగ నేరముల నాపగలదు. వారిహక్కులను అధికారముల

ను అధికముగ దెగగోయ గలుగుటయే సాంఘికబహిష్కారము

ను పదునైనయాయుధముగ జేసినది. పంచాయతీతీర్పుల జరిపిం

పవలయుననిన పెద్దప్రదేశము ననేకభాగముల జేయవలెను. ఒ

కొక్కచిన్నభాగమున కొక్కొక్కసంస్థనేర్పరుపవలెను. ఇంత

యు గార్యనిర్వహణమును ములభముచేయుటకే. వ్యక్తులనుజా

గరూకతతో నడిపించి సుశిక్షితులజేయ నీపద్ధతితోడ్పడును.

ఇందుమూలమున తాప్రమునకుసౌఖ్యము మంచికలిగించుకొన

వచ్చును. సాంఘికరాజకీయ బహిష్కారములు సంపూర్ణముగగాని

యసంపూర్ణముగగాని యుండ వచ్చును. అసంపూర్ణ బహిష్కార

రమనగా బ్రజలరాజకీయ స్వత్వముల కీకేవేముటయే ఉదా

హరణము. రాజద్రోహమునకే విధింపబడినశిక్ష లేక సంఘము

లోని వ్యక్తులతోబరస్పర సంబంధములును అందువలనగలుగు

లాభములను తాత్కాలికముగ తీసివేయుట. ఆనేరములుచేసిన

వారికి వర్తకులేవస్తువునుగాని విక్రియింపకుండుట. పనిబాటల

వారింట కసపూడ్చకుండుట. నీళ్లవారు నీరు తెచ్చియివ్వకుండు

ట. వేయేల! అనుదినము వివిధకులములవారు (వృత్తులవారు) జ

రుపుచుండిన యేవిధమైనలానా దేనాకానిబహిష్కృతులైనవారి

తోజరుపరాదు. వారితో నెట్టిసంబంధమునుజెట్టుకొనరాదు. నే

రములగొప్పనుబట్టి బహిష్కారరూపముయొక్కతీవ్రతయు సవ

రణకావలయును. సాధ్యమైనంతవరకు అతితీవ్రమగుబహిష్కార

రూపములగొప్పనేరములకే వినియోగింపవలెను. శిక్షానుక్రమ

ణికనొకదానిని సిద్ధముజేయవలెను. ఒకానొకపరిపాలనావిధాన

మందు, విశేషాభిమానముగలయంతడు సాంఘికబహిష్కారమున

కు అల్లరిమూకలపాలనమనిపేరుపెట్టెను. కానిబూతులుతిట్టినం

తమాత్రమున వాడమగునా? జనులువివేకమువయోగించి తా

ముస్వయముగ నిర్ణయించుకొనిన యొకానొక పద్ధతినవలంబిం

ప నిశ్చయించుకొనినయెడల పితామహునికిగూడ వారినిదప్పు

పట్టునధికారములేదు. గ్రేట్ బ్రిటన్ లో ప్రజాపరినిధులనబడువా

రిచేత ననుదినము నేదోయొకవిధమున ముందు వెనుకలకుసాగిం

పబడుచుండు రాజ్యాంగపద్ధతి యెంతమాత్రమల్లరిమూకల పృథుత్వమో యదియు సంతమాత్రమే. ఇట్టిపెడబుద్ధులను ననహనులనుగుఱించి, రాజ్యాంగశాస్త్రవేత్తయగు బెంథాముచెప్పినదిచూడుడు. ఎచ్చటతనుకురుచించు పృథుత్వవిధానములేదో యచ్చట వారిదృష్టికి బానిసలుతప్ప నితరులుగోచరింపరు ఈ బూటకపు బానిసలు తమస్థితికిసంతృప్తిజెంది దానినిమార్చుకొన నుద్దేశింపరేని, వారినిచముగజూచి యగౌరవింతురు." ఏతద్విధవిమర్శకులకు మిలే ఈక్రిందిపలుకులలో నుచితమగుబ్రతుత్తరమొసగిరాదు. పరులహితబోధలను, హెచ్చరికలను లెక్క పెట్టకపోవుటచే గలుగుచెడుగులకంటె నితరులు తనమేలుగా భావించుబనుల దానుజేయుట కంగీకరించుటవలన గలుగుచెడు గుచాల గొప్పది"

ఈవిధముగ నెన్నుకొనబడినప్రతినిధులు (పంచాయతీదారులు)

తాము తమకొనగబడిన యధికారములనినియో

పంచాయతీ
దారుల ప్ర
మాణము

గించుపట్ల, సత్యసంధత, నిష్టహితబుద్ధి, శ్రద్ధ, జా

గరూకతజూపింతుమని తమతమ మతసంప్రదా

యములననుసరించి భగవంతునిముఖముచూచి

ప్రమాణముచేయవలెను. ప్రతినిధులుజూపిరంగముగ ప్రమాణ

ముచేయుదినము, మహాత్మ్యప్రదినముగ భావింపవలెను అంతే

రాదు. జరిగినము గ్రామమునకు బండుగదినముగ నిర్ణయింపవలెను

భారతభూమిని నివాసముగ నేర్పగుచుకొనిన వివిధసంఘముల [కులములు] విపరీతమతాచార కారణముగనో, పరస్పరస్నేహభావ పోషకముగాని పోటీభావముతోడనో, లేకవివరింపరాని సందర్భసంఘటనములతోడనో, వారిపండుగలకు నుత్సవములకు ప్రత్యేకత్వము కొంతకలిగినది. కొంటెలు, సంఘవిచ్ఛేదకశక్తుల అభివృద్ధినిగోరుచుండు మూఢులగు నిరక్షరకుటుంబములు గౌరవతను గొండంతగ జేయుట కీప్రత్యేకత్వమువకాశమును గలిగించినది. వ్రాచీనమైనతత్త్వమువలంబించిన హిందువులకు చారిత్రకముగగాని మతసంబంధముగగాని రోదనమును దెలుపునుత్సవములుగాని పర్వదినములుగానిలేవు. అఖిలభారతీయులచే సమ్మానింపబడు తిలకువంటి జాతీయనాయకుల పురణదినమే వారిసంఘమునకు దుఃఖదినము. మహాన్మదీయుల విషయమున భేదముకలదు. మొహరంలోని పడుమూడుదినములు వారికిమతసంబంధమై యెడతెలిపిలేనిదైన సర్వసంఘరోదనకాలము. భారతదేశమందలి వివిధజాతు లొకరియుత్సవములో నొకరు పాల్గొనుచుండుట ప్రశంసనీయమైనను, వారందఱకుసామాన్యమగు భారతజాతీయ పర్వదినములేదు. జాతీయోత్సవములు సృష్టించి యుత్సాహముతోనాగింపవలసిన యక్కరమిక్కిలికలదు. ఆకారణమున పంచాయతీకి సంబంధించిన పవిత్ర సందర్భములన్నియు, జాతీయోత్సవసమయములుగ భావింపబడ

వలెను.

ప్రతినిధిమహాసభ నిర్మితమైనతోడనే, తాత్కాలికసభాధ్యక్షు

డగ్రాసనాధిపత్య మువహించి, ప్రతినిధిమహాస
భయొక్క ప్రథమ సమావేశము నారంభించు
చు, దమగ్రామములోని ప్రత్యేకపరిస్థితులు, ఆ
ప్రతిరాజకీయ మతసాంఘిక సమస్యలు మొద

లగు వివిధవిషయములు విమర్శించి తాత్కాలికసభ యంతటి
తో నంతరించెనని ప్రకటించును. కానిప్రతినిధిమహాసభాధ్యక్షు
నియెన్నికజరుగునంతకు దానే యధ్యక్షుడుగానుండును. ఇంతటి
తో తాత్కాలికపంచాయతీజీవితముముగియును. తనజన్మహక్తు
లగు సంపూర్ణాధికారములను రక్షించి సద్వినియోగముసేయు
టకై నియోజకసముదాయ మధికారము దేనికొసంగెనో, యా
ప్రతినిధి మహాసభ ధర్మాచరణ ధర్మనిర్వహణముల నారం
భించును.

పాశ్చాత్యప్రజా ప్రభుత్వస్థతుల ననుసరించి యితరదేశముల
లోపంచాయతీదారులకు వేతనముండిన నుండవ
చ్చును. లేకుండిన లేకపోవచ్చును. కానిమనరా
జ్జీములో నందఱు ద్రవ్యలాభమును పాటింప

ని సేవకులుగానుండవలెను. పాలన ధర్మనిర్వహణములు సేయు
నుద్యోగములన్నియు వేతనరహితములుగ నుండవలెను. ఆర్థిక

పరిస్థితులబట్టి యీసూత్రమును మార్చసలసియుండిన గొంత
నిర్ణీతకాలమువరకు గొంచుపాటిగౌరవభృతులనీయవచ్చును.

పైచెప్పబడినవిధమున నెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధిమహాసభాయు

దు నియోజకులకు గౌరవముండి తానికి వారువి
ప్రతినిధిమ
హాసభ. ధేయులగుట సహజము. పంచాయతీపద్ధతి భా

రతదేశపుటత్వంత. ప్రాచీనసంప్రదాయములలో

నిదని ప్రజలయభిప్రాయములగుట, యొకానొక గురుత్వాధికా
రజ్యోతి వారిచుట్టు (పంచాయతీదారుల) వెలుగుచుండును. ని
ష్కలకమగు న్యాయబుద్ధితో, కేవలముధత్వనిర్వర్తనభావము
తో జేయబడిన వారితీర్పులు ప్రజాహృదయముల నాకర్షించి,
యాత్యగౌరవభావమును గల్పించి, స్వయమాధార భావమును
నెలకొల్పును ప్రస్తుతవిధానముప్రజలకు బూటకములగు కొన్ని
యమకూలములు కలిగించినది. ఆయమకూలములు ప్రజలలోని
యాత్యగౌరవభావ ప్రోత్సాహకములగు సమాజశక్తులనడచినై
చినది, అంతేకాదు. ఇంకొకటిమిక్కిలియాశ్చర్యకరమయినది.
అశక్తతయను భావమునుగలిగించినది. ఆకారణమున వారుస్వ
ధర్మత్యాగముచేసి, విహింసజీవన ప్రపంచములో నిష్కాసముల
ద్రోయబడిరి. పరువుసాయముకొరక స్వగుంఘముల వున్నప్పటికీ
మను సాహసకార్యమును జేయగలిగిరా వాటిప్రస్తుతస్థితిమాటి
నూతనత్వముసిద్ధించును. ప్రపంచమందలి తక్కునజాతులతో ప

మానమగు జన్మస్వత్వముల నాకాంక్షింతురు. తనకులోబడిన యెడల దేనిని పశుబలము హరించునో యాస్వాతంత్ర్యము— దేహాస్వాతంత్ర్యము, వాక్యాస్వాతంత్ర్యము, క్రియాస్వాతంత్ర్యము— నపేక్షింతురు,

ప్రతినిధిమహాసభ ప్రతిమూడు లేక ఐదు సంవత్సరములకొక పర్యాయమెన్నకొనబడవలెను.

ప్రతినిధిమహాసభా సమావేశములు బహిరంగములుగా నుండవలెను. కానికొన్ని ప్రత్యేక కారణములచే బహిరంగముగ జరుగకపోవచ్చును. వారిచేజరుపబడిన కొన్ని విషయములు ప్రకటింపబడక పోవచ్చును.

అధిక సంఖ్యాకులగు నియోజకులు విశ్వాసలోపతీర్మానమును బ్రతినిధిమహాసభపై జేసిన దక్షిణమదివిచ్చిన్నముకావవలెను. క్రొత్త నిర్వచనము జరుగవలెను.

తన నియోజకులలో సధిక సంఖ్యాకులు తనయందు విశ్వాసములేదను అడ్డని పంపినయెడల ప్రతినిధిమహాసభాసభ్యుడు తన పదవికి రాజీనామానీయవలెను. క్రొత్త గ నిర్వచనము జరుపవలెను. (అవిశ్వాసపుటర్జీని పంపుటకు తగిన నిబంధనలు చేసికొనవలెను.)

ప్రతినిధిమహాసభ అనుదినము సమావేశముకావచ్చును కాని ఇది కనీసము రెండు సార్లు కూడితీరవలెను.

ప్రజాసామాన్య కేమమునకు సంబంధించిన సర్వవిషయములు పంచాయతీ పర్యాయాలోచింపవచ్చును. దానిచర్చల యొక్క యుద్దేశము ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానముతో ఘర్షణలేనట్టియు, శాంతియుతమైనట్టియు స్వయం నిర్మాణమే!

ప్రతినిధిమహాసభ నిర్మితమై, సభాద్యోగుల నెన్నుకొనవలెను. తర్వాత కార్య నిర్వహణమునకువలయు, నిబంధనలుచేసికొనవలెను. ఒక అధ్యక్షుని, నుపాధ్యక్షుని, కార్యదర్శులను లేక మంత్రులను నెన్నుకొనవలెను.

నల్లరు మంత్రులెన్నుకొనబడవలెను.

- (1) శాసనములను న్యాయములను బరిపాలించుచు, పంచాయతీ మొహర్లను రికార్డులనుంచుకొని సత్యసంరక్షకుడుగా బలయుమంత్రియొక్కడు.
- (2) సాంఘిక రాజకీయ విద్యాపాలనగావించుచు, జ్యోతిస్సంరక్షకుడుగా నుండువాడినికొకడు.
- (3) స్వచ్ఛంద సేవక శాఖాపాలన నధిష్టించి, శాంతిక్రిమతల కాపాడు శాధ్యతవహించి, యుల్లెవములనుబండుగలను జూచికొనుచు, బలసంరక్షకుడైన వాడినికొకడు.
- (4) పంచాయతీయొక్క ఆర్థిక విషయములను నియోజకసముదాయమును బాలించుచు, వ్యాపార, పాణిజ్య, వ్యవసాయముల సరసికొని వృద్ధిసేయుచు సంపత్నం రక్షకుడగు

మంత్రీనాథుడనాడు.

25 సంవత్సరముల వయసు లేనివాడు ప్రతినిధిగా నిర్వచింపబడుట తెల్లనప్పుడు, 30 సంవత్సరముల వయస్సు లేని వాడై మంత్రిపదవికి నిర్వచింపబడుట కనఁపరాదు. అందునందు మంత్రులుగా ప్రచండమేధావులగు యువకులుండుట సత్యమే కాని యవలములగు బాధ్యతలు వహించుటకు, కొంతపరిపక్వతయి వసవలయును భవ మవసరమని నిర్ణయించుట మిక్కిలి మంచిది. ప్రాసు, అమెరికాదేశముల ప్రతినిధి పథలో 25 సంవత్సరముల వయస్సు లేని వాడు పభ్యకుగానుండవలెను. 30 సంవత్సరములు లేనిది సెనేట్ లో సభ్యుడుగానుండరాదు.

ఈవిధముగా నిర్ణయించిన ప్రతికాఖి కొక్కొక యుద్ధోగిమండలి యుండవలెను. వీరిసంఖ్య యెంతలేకున్న పని కాదు. జరుగదో యంతయుండవలెను వాచుచేయవలసిన పనిగుమాస్తాగిరి. గ్రామసంస్థలలో చదువుప్రాతపచ్చిన వారగుదు. గ్రామసంస్థలలోని సాంఘికపక్షితులు శాఖాబాహుళ్యమునకు దావీయవు. ఎవరికిదగియువా రేర్పాటుచేసి కొనవలెను.

వివిధశాఖలకు నిర్ణయింపబడిన పనుల నెకవేర్చుట కుచుముని

కాశ్యతపుష్క
తైర్వ్యులు;ని
బాధనలు.

బంధనలు ప్రతినిధియహాసధ సిద్ధము చేయవలెను. అధ్యక్షునిచే నియమింపబడిన నల్లురైదుగురు ప్రతినిధులు, ప్రతిమంత్రికి నలహాసంఘముగ నుండవలెను. మంత్రీ ప్రతినిధుల సమావేశములన్ని

టియందు నధ్యక్షుడే యగ్రాసనాధిపత్యము వహింపవలెను. వారిపదతులలో మార్పులు చేయదలచుకొనిన మంత్రిమండలికి మనవిచేసుకొనవలెను.

తీర్మానములు మొదలగునవి వివిధశాఖలగుండ పంచాయతీసమ

క్షమునకు దేవలెను. వానినిబహిరంగముగ జపుచ్చులు, చర్చలు ర్పించి యధిక సమ్మతులచే నిర్ణయింపవలెను.

పక్షమునకొకసారి జరుగుచర్చలకు నిర్వచింపబడిన ప్రతినిధుల

లో సభిసంఘాకులుచాలును. దినచర్య యంతయు మంత్రిప్రతినిధుల సంఘములతో నాగవచ్చును. కనిష్ఠసంఖ్యలేని కా రణమునవాయిదా వేసిన సమావేశమున

కు గనిషసంఖ్యయుండట నవసరము.

ప్రతిమంత్రియు దనస్వాధీనమందుండు శాఖకుచక్కని వ్యవస్థనేర్పరచవలెను. కావలసినయువకరణములన్నిటితో దన శాఖనునుస్థాపితము చేయుటకువలసిన చట్టముల ప్రతినిధిసభలో బ్రతిపాదింపవలెను. ఈమంత్రులపరిపాలనలో, పంచాయతీన్యా

యస్థానములు, స్వచ్ఛందస్వేచ్ఛము (వాలంటీయరు) ఆరోగ్య రక్షణసంఘములు, జాతీయవిద్యాసంఘములు, వ్యాపారసంఘములు, యువియువి యననేల! సంఘాభ్యుదయమునకు వలసినవన్నియు, గోచరించి స్ఫుర్తికావలెను. గ్రామములలో న్యాయనిర్ణాయక సంఘములు, సహకారసంఘములు, నిర్మితములుకావలెను. జాతీయవిద్య స్వదేశప్రీతిశ్రమలు నానక్తితోవృద్ధి గావించవలెను.

ద్వితీయ భాగము.

న్యాయ కా ఖి.

మానవులపరస్పర సంబంధముల గురించిన సంపూర్ణమమత్వభావము న్యాయము. నీతియొక్క పిలువను జక్కగగమనించిన న్యాయమునందవచ్చును. కావునసత్యావలంబనమున శావంతయు గొఱవడగూడదు. న్యాయనిర్ణయమునకై యిప్పుడేర్పడియుండు యంత్రములు జరుపవలసిన తంత్ర మిక్కిలిచిక్కులమారిచైనందున, నదియొద్దేశమున నేర్పడినదో యది ఫలించుటలేదు. ప్రాచీనము నిరాడంబరమునగు మనగ్రామపంచాయతీల న్యాయనిర్ణయ పద్ధతియందు, న్యాయమునుపాడుచేయు చట్టముల, ఘర్షణమును కంగారు లేదు. నవనాగరకులగున ప్రమాణికులు నధిమాధములగు నిత్యాపరాధులను బెంచుపాపి

వ్యస్థలములనుండి యభియోగపరులగు బ్రజల (కోర్తకపోవు వారు)ను, అనతికాలమున సుకరముగ న్యాయనిర్ణయముచేయు బడ, పంచాయతీలకు మఱిబుచ్చనట్లయిన, ప్రస్తుతివిధానము నిలువజెట్టుచున్న దుగ్గీతి దుర్నయస్థానములు మూతబడును.

ఫిల్లిలోనాశ్చర్యకరమగు నొకసంస్థకలదు. ఖాట్ బునాల పంచాయతీయని దానిపేరు. వీరుమంచమునకునుల

ఖట్ బునా
అహింస
చాయతి

కలలువారు. వారిది పరస్పరగాఢానురాగముగల సంఘము. ఆసంఘములోని యొక్క వ్యక్తియు నింతదనుక కోర్టుముఖముచూడలేదు. అస

త్యముచెప్పినట్టుగూడ దెలియదు. వారిసంఘనాయకుడు (కుల పెద్ద) వారిసివిల్ క్రిమినల్ తగాదాల బరిష్కరించుమధ్యవర్తి. వారికులమును బాలించు సంఘమప్పటప్పటికి వారుతీసికొనవలసిన కూల్లనునిర్ణయించుచుండును. సంఘములోనిసర్వవిషయముల బరిష్కరించి చక్కనివ్యవస్థనేర్పరుచును. ఇంతటికంటె సుఖిక్షితమైన ప్రవర్తనజూపిన సంఘమింకొకటి గోచరించుట కష్టము. కంసాలులు, వర్తకవ్యాపారులు, కనపూడ్చువారు, నీటి కావళ్లవారు, మంగలులు, చందారీలు, వీరందఱకు గుల పంచాయతులున్నవి. సాంఘికములేకాక వృత్తివిషయములలో గూడ వీరు తమపంచాయతీ నాయకుల తీర్పులకు దలబొగ్గుచున్నారు. కాని ఫిల్లిలోని మంచములువారి పరస్పరత గనుపించదు.

న్యాయశాఖకు సంబంధించినమంత్ర ప్రసంగమున వాడవాడ కొకడుగొప్ప ప్రతినిధులుగల పంచాయతీల న్యాయ నిర్ణయమునకై నియమింపవలెను.

ఈపంచాయతీలు పనిచేయుటకు తగిననిబంధనలు నాయకుడు నిర్దేశింపవలెను. చర్యావిధానము (ప్రాసీజర్) చర్యాపుస్తకములు, (మినిట్స్ బుక్) నుండుట, ముఖ్యమగునభియోగములు (వ్యాజ్యములు) క్లిష్టములగుతగాదాలు ఆ కేసులకుసంబంధించిన వార్డుప్రతినిధి మూలమున బ్రతినిధిమహాసభకుదెలుపుటయు, పంచాయతీలు నిర్ణయించిన దానికి విరుద్ధముగ జరించువారలపై బహిష్కారాస్త్రము బ్రయోగించుట మొదలగు విషయముల గుఱించిన నిబంధనలుచేయవలెను. ఆగ్రామములోని కులపంచాయతీలు, వృత్తిపంచాయతీలు మొదలగువాని యన్నిటియొక్క జాబితాసిద్ధముచేసి, వానినిదమసంరక్షణలోనికిదిసికొనవలెనని ప్రతినిధిమహాసభలోబ్రతిపాదించి, యాయావాడల ప్రతినిధులమూలమున కార్యములజరుపవలెను.

ఈ యుపపంచాయతీలు చేసినతీర్పులను న్యాయోపసంఘము

(హాజిరల్ కమిటీ) కాని, యోగ్యతగల ని ప్రతినిధిమహాసభయే యుబడిక సంఘముకాని సవరణచేయవచ్చును. ఈసంఘములో ఎదుగుకంటెజిక్కువ ప్రతినిధి

గుఱుండరాదు. వారిలో సభ్యులు కొక్కఁడుగామండపవలెను.

అన్నివిషయములు సివిల్ కాని క్రిమినల్ కాని మొట్టమొదటియుప పంచాయతీలే పరిష్కరింపవలెను.

వాడలప్రతినిధు లీవిధమున నిర్దేశవలసిన యుపసంఘములజాబితాను సిద్ధముచేయవలెను. ఈయుపసంఘములు

ఈ పంచాయతీల సహజము.

యొక్కయు నుపసంఘములలోని ప్రతినిధులయొక్కయు జాబితాలను సిద్ధముచేసికొని యుంచుకొనవలెను. పంపబడిన అర్జీలు, ఫిర్యాదులు, వివాదములు అన్నియు దానుస్వీకరించి, విని యవి యేయే యుపసంఘములకు బంపవగినవో వానివానికిబంపవలెను. విషయమే యుపసంఘమునకు సంబంధించినదో మగునోఅయిదుగురవో ఆసత్యైకవిషయమునకు బంపాయతీగా నియమింపవలెను. విషయముయొక్క ప్రాముఖ్యమునుబట్టి సాఖ్యనునిర్ణయింపవలెను. వారువిషయమును బరిష్కరింపకపోయినను, వారితీర్పు నేపక్షమువదైన సంగికరింపకపోయినను అత్యున్నత న్యాయస్థానమునకు బంపవలయును. అట్లుపంపవలయునా వలదాయనుట అవిషయమేవాడకుసంబంధించినదో యావాడప్రతినిధి యుపవలెను. ఆ విధియేకపటి 1. విచారణచేయుట యుదీయుపసంఘమువారు త సకర్థముకానంతచిక్కుపడ్డతనవలంబింపబనిలేదు. విచారణ విధమున గుఱించి చేయుచట్టములన్నియు చిక్కులులే

విగా నుండవలెను.

పైజాతులలో వేనిలో జేరనివారికి గ్రాత్త విధానమునునొక దానినిచూచింపవచ్చును.

ఇప్పుడు అసెనర్లయొక్కయు సార్లయొక్కయు జాబితాలు సిద్ధముచేయుచున్నారా? అట్లేవాడప్రతినిధియూవాడ పంచాయతీసభ్యులుగా నుండి పనిచేయుటకు దగినవారిపేర్ల జాబితాను సిద్ధము చేయవలెను. ప్రప్రథమమున నర్జీలన్నియు దానేనిని, క్లిప్తమైనవానిని బరిష్కరించుటకు ముగ్గురు లేక ఐదుగురు సభ్యులు గలవాడపంచాయతీలను సమావేశపరచవలెను. పైనిర్ణయించినరీతి నత్యున్నతన్యాయస్థానమునకు సవరణకై పంపు నధికారముండును.

ఇంకొకపద్ధతి. ప్రతినిధిమహాసభయే స్వయముగా నీడిగువ తెల్పుబడిన సివిల్ క్రిమినల్ న్యాయస్థానముల నిర్ణయవలెను.

(1) అదాలత్-ఇ-సాదరు. జిల్లా పంచాయతీకోర్టు. దీనికి 5 సంవత్సరములైనను న్యాయవాది వృత్తిలోనుండి, యసహాయోద్యమము నవలంబించిన న్యాయవాదియో, జిల్లాజడ్జీగనో, సీనియర్ సబ్ జడ్జీగానో యుండివిరమించినవాడో, అధ్యక్షుడుగానుండవలెను. ఈ అధ్యక్షునికి నొకపండితుడో, యొకమస్తీయో, లేక వివాదస్వభావముననుసరించి యిరువురో, సహాయులుగానుండవలెను. ఇరుపక్షములవారిచే నే

ర్పరచుకొనబడిన మధ్యనర్తియో, ఇరుపక్షముల వారంగీకారమునకురా లేకపోయినయెడల నధ్యక్షునిచేనియమింపబడినట్టిమధ్యవర్తియొకడోయుండవలెను. మూడవమధ్యవర్తిగా నుపకరించుటకుదగిన వారిపేర్లజాబితానొకటి నధ్యక్షుడుంచుకొనవలెను. అవసరమైనపుడెందులోనొకరినినియమించుకొనవలెను. ఈకోర్టుకు 5000—0—0లకు పైబడినవ్యవహారముల విచారించుటకును, తగ్గుకోర్టులతీర్పులను ఉత్తర్వులను సవరించుటకును అధికారముండవలెను. ఈకోర్టుయొక్కతీర్పులను సవరించుటకు ప్రతినిధిమహాసభయొక్కన్యాయోపసంఘమున కధికారముండవలెను.

ఈకోర్టు, దానికిసంబంధించిన తగ్గుకోర్టులు, ప్రస్తుతము న్యాయవిచారణ విధానమునకు సంబంధించి జూరీలోనున్న చట్టముననుసరింపవలెను. ప్రత్యేకపరిస్థితులను బట్టియు, నీక్రిందియనుబంధ తూపక మగు విధానమునుబట్టియు, సవరణమగు మార్పులను జేసికొనవచ్చును.

(అ) స్టైంట్లు, అర్జీలు మామూలుమేరకు దాఖల్ చేసికొనవలెను. సమన్లుపంపినతర్వాత ప్రతివాదులకు స్టైంట్లయొక్కకాని యర్జీయొక్కకాని ప్రతులుపంపవలెను. ఇరుపక్షముల వారందఱు హాజరైనపిమ్మట, పంచాయతీకోర్టుకు తీర్పుకై పుటకువారిరువురుననుమతించునట్లు వారితోనొకయొడం

క నాగ్నియందుకొనవలెను. అచ్చయ్యెకంబడికలో సంతకముచేయవలెను అచ్చుఘారములు ప్రతిసభిసభవారు నిర్ణయించినవరకు కోర్టువారే యీయవలెను.

తర్వాత నిరుపక్షములవారి సమక్షమున దనుకప్పగింపబడినవివాదము, సత్యరక్తితో బరిష్కరింతుమని యొక ప్రమాణము సేయవలెను. మొదలు పోతుకా ప్రమాణము సభ్యులునికోజేయించును, పిమ్మట నిరసభ్యులతోడను, వాదిప్రతివాదులతోడను, న్యాయవాదియెప్పుడైవనుడిన సభ్యులతోడను, సభ్యులు సుప్రమాణము చేయింపవలెను. తర్వాత కోర్టువారు విచారణవారంభింతురు. వివాదముచకునంబాధించి తనకుజెలిసియూకిన విషయములుదాసనని న్యాయవాది ప్రమాణముచేయుటయే యిందులోగలక్రొత్త ఈకాలమున న్యాయస్థానములలోజరుగు తప్పకులేనమును నిలిపివేయుటకేయిది న్యాయవాదివృత్తి గౌరవావహమనివిశ్వాసము. ఏలన పాండిత్యమున కానుభూతికముగగౌరవముకలదు. సత్యానుష్ఠానవిషయమున నీపాండితులునీతి మత్తెను పడగొట్టగూడదని మనముకోరదగినది శక్తిసామర్థ్యముగలవానిలో సత్యధికసంఖ్యాకులనేకములగు నొఖరుప్రభుత్వ బ్యూరో(కాటిక్ ప్రభుత్వము) శాఖలలో బాముమెలికల లేదగుల్కునియుండుటయు సంతకంఁబెనించుక తక్కువసంఖ్యములోనివిచిత్రపురాధిక ప్రవృత్తి చేత. న్యాయ వాదివృత్తి

లోబడి క్షీణించిపోవుచుండుట విసాదకరమైనది. ఈవృత్తి రక్తమునునీల్చుజెలగవంటిది. ఇదిలవమాత్రమునీ తినెఱుంగనిది. ఈ ప్రతిపాదనమున [ఈమాటకు] కపవాదములేకపోలేదు. ఇదిసీతి చేబవిత్రముకాదగియున్నది. ఈప్రతిబంధమునేర్పరచినయెడల నీ వృత్తియెడలప్రజలకుగల దృష్టియందుభేదముకలుగకలదు. న్యాయవాదులను, సంవత్సరమునకురు 1000-0-0 లకుతక్కువకాని రుసుముచెల్లించినమీద కోర్టుకురాసీయవచ్చును. కానివాకుప్రమాణ భంగముచేసిరినియెప్పుడు సాదరు-అదాలత్ నిర్ణయించునో యప్పుడు వారిసన్నదునుతీసివేసి వారిరుసుమును కోర్టుకుచేర్చుకొందురు.

అర్జీలువ్రాయువారికిగూడానల్లే సంవత్సరమునకు 16-0-0 సెచ్చు మీదననుజ్ఞ నియ్యవచ్చును.

(2) మధ్యవర్తుల యవసంఘము (సబ్ ఆర్బిట్రేషన్ కోర్టు) కూడానిల్లే నిర్మింపబడును. దీనివ్యాప్తి రు5000—0—0 లు. అంతకుతక్కువ విలువగలవ్యాజ్యములకు వరిమితము. స్వల్పవ్యాజ్యములకు (స్మాల్ కాస్) గాని, దివాలాఅర్జీలకుగాని వ్యాపింపదు. దానికొక అధ్యక్షుడుండవలెను. అతడుబ్యారీష్టరుగనో వకీలుగనో లే సంవత్సరములకు దక్కువ కాకుండ పనిచేసియుండవలెను. ఒక మధ్యవర్తియందును. అతడుఒక మక్తేయొక్కగాని పండితునియొక్కగాని సలహాను

తీసికొనవచ్చును. కానియాపండితుడుకాని ముఖ్తీకానికోర్టున భ్యులలో నొక్కడుగానుండరాదు. వివాహసంబంధమైనవి వాదములు, భాగవిచ్ఛేదనమునకు, పత్రములుకొట్టివేయుట కునర్జీలు, మొదలగువానిని ప్రారంభముననీకోర్టు జాఖిల్ చేసికొనవచ్చును.

స్వల్పవిషయకమధ్యవర్తిసంఘము [స్ట్రాల్ కాసె ఆర్ బిట్రేక్షకోర్టు] రు 2000-0-0 లకు లోనగువిలుగల వ్యాజ్యములనువిచారించవచ్చును. 5 సంవత్సరములు పనిచేసిన బ్యారీస్టర్ లో వకలోయుండవలెను. మఱియిద్దరుమధ్యవర్తులుగూడ నుండవలెను. స్వల్పవిషయములకోర్టు చేయవలసినపనికి నెక్కువజాగరూకతయు, ననల్పముగు మానవస్వభావపరిజ్ఞానమునావశ్యకములు. కావునన్యాయశాస్త్రానుభవముకాని ప్రపంచానుభవముకా యల్పముగానుండువారికాపనినియ్యకూడదు.

రాజీయోగ్యములగు కేసులు మాత్రము విచారించుటకు దండనస్థానముండవలెను. ఉచితములగుపర్తులతో నిరుపక్షములకురాజీకుదర్చుటే ముఖ్యమగునుద్దేశముగానుండవలెను. మొదటి తరగతి యధికారములతో ఆనరరీమేజిస్ట్రీలుగానుండి యసహాయోద్యమముననుసరించి యదివదలినవానినైనను, వృత్తిచాలించినన్యాయవాదినైనను, నీ కోర్టుకునియోగించవలెను. రాజీయోగ్యములుకాని దావాలనుపట్టకూడదు. ముద్దాయితరుపునెయ్యత

ని బంధువులలో లేకయేజంట్లో అట్లుగాకున్న పోలీసువారో రాజీయోగ్యములు కాని కేసులకుగూడ మధ్యవర్తులను సృష్టించుచుండుటనుభవములోనిదే. ముద్దాయియు సతనిబంధువులు నేరములప్రతిఫలమునెట్లయిన దప్పించుకొన సహజముగ గుతూహలులైయుందురు. తదర్థమైతో చినయూతికెల్ల బాకులాడుదురు. ఇగ్గటికిమధ్యవర్తి నే దోపిసిగిజేయునాశయుండును. రాజీయోగ్యముకాని కేసులోజోక్యముకలుగజేసి కొనుటే దోపిసిగిజేయుండి తప్పించుయత్నమగును. అందుచేనేరమగును. సామాన్యపుకోర్టులకు పోకపరిష్కారముచేసికొనుటకు సత్యప్రయత్నములుచేసినవారున్నారు. అట్టిరాజీయేంతకాంక్ష నీయమయినను ప్రస్తుతచట్టమునకు విరోధము. పోలీసువారు తెచ్చిన సాక్ష్యములో మార్పునీయుటమంచిదని కొందఱునూచించుచున్నారు. అట్టియత్నములుకొంతవరకు ఫలించినట్లు తెలియుచున్నది. పార్టీలు పరస్పరము కోర్టుకుపోక వివాదము పరిష్కరించుకొన నంగీకరించిన విషయములలో మధ్యవర్తియొక్కనైతిక లోపమేంతయున్నను, ప్రస్తుతచట్టమునకు మాత్రముగిట్టదు. ముఖ్యముగ ప్రస్తుతపుదండనాధుల (మ్యాజిస్ట్రేట్లు) యొక్కయు వారికుడిభజమనదగిన పోలీసువారియొక్కయు, నధికారమునకు నష్టముకలుగునప్పుడు తప్పకచట్టవిరుద్ధమగును. ఫిల్లిలో ఒక కేసు మొదటి ఇన్ ఫర్ మేషన్ రిపోర్టులో, నీవిధముగనున్నది. కూనీకోగూడిన

యట్టిజరిగినదని యందులోనున్నది. నిశ్చయమేమనగా నీరు మోయువాడు కొందరు కొట్లాడుచుండరి. కొట్లాడుచుండినవా తిసంఖ్యనుబట్టి పినలోకోడ్లోని దొమ్మిశైక్షనువారికన్వయించెను. రోగిగానుండిన యెకముసలివాడు, విడిపింపబోయి కట్టెదెబ్బతిని ఆగాయముచేవాడుచచ్చెను. పశ్చాత్తప్తులైన ప్రతివాదులు మరణించినవానికిబంధువులు. కోర్టుకుపోకుండ పరిష్కారముచేయవలసినదనివారు నన్నుకోరిరి. నేనప్పుడున్యాయవాదివృత్తియందుంటిని. నీరుమోయువారి సంఘపుపంచాయతీని సమావేశపరచితిని. దుండగములుచేసినారని ఋజువైనవారు, మరణించినాతనిభార్యకు, పక్షాశనమునిచ్చుట కంగీకరించిరి. ఈమొత్తమునకుపంచాయతీ పెద్దమనుష్యులుపూచీవడిరి. ఈరాజీకి మరణించినవాని భార్యకూడ నంగీకరించెను. అదిదొమ్మియనికూసీయని ఋజువగుటకు జాలినంతసరియైన సాక్ష్యమురానికారణమున నందఱునీయేర్పాటును మెచ్చుకొనిరి. సాక్ష్యమును సృష్టించుటకు పోలీసువారుచేసిన యత్నములన్నియు వృథాయాయెను. అప్పుడు ఆకేసులో నేనువకాల్తుతీసికొనక ప్రత్యేకపంచాయతీదారుగ బనిచేసియుండిన, గొప్ప నేరమునుబ్రోత్సాహపఱచినట్లైచబడి చట్టప్రకారముదోషి నైయుందును. నేను మధ్యవర్తిగఘనండి వైరాజీని కుదిరించియుండిన, బ్రజలనిందకునర్హుడగాదగిననీతివిరుద్ధకార్యమును చేసినవాడనైయుందును

కానిక్రిమినల్ పంచాయతీకోర్టువా ట్టికేసులువిచారణకు దీసికొనకూడదు- ఏలన అట్టికేసులలో జోక్యము కలుగజేసి కొనుటవలనమంచికంటె చెడ్డయేయెక్కువ చేయవచ్చును.

పోలీసువారు ప్రతిదినముమహానేరముల బూడద్రొక్కుచున్నారని తెలియును. కానిమనముపోలీసువారి యవినీతిననుసరింప గూడదు. అటువంటిమారోపణలకు గూడమనముతావీయగూడదు. ప్రస్తుతప్రభుత్వాధికార మీరూపమున నుండునంతకాలము మనముదానితో యుద్ధమునకుబోరాదు. మనవారిని యెక్కువసత్యవంతులుగ, నిరాడంబరులుగ, శాంతియుతులుగా జేయుటకు, నైతికముగను సాంఘికముగను, బలవంతపెట్టుటకు సర్వప్రయత్నములు సేయవలెను.

(5) చిల్లరవిషయములు అనగా శత్రువములు, పండుగల వంటి సాంఘికమతవిషయములు మొదలగునవి విని తీర్పుచెప్పట. కింకొకకోర్టుండవలెను.

ఈవివాదములన్నియు మొదలుక్రిమినల్ కోర్టుమధ్య వర్తివినవలెను. స్వల్పవిషయములన్నియునాతడేపరిష్కరించును. విశేషము చిక్కులుకలిగినకేసులకు బాచాయతీసంఘమునంతయు, నన్నికోర్టుల అధ్యక్షులతో సహా సమావేశపఱచవలెను. వారితీర్పులంగీకారమైనచో దానిని ప్రతినిధిమహాసభలలోచనకుంచవలెను. ప్రస్తుతవిధానముయొక్క యవరూపమునీతి

దవవిధానము నవలంబించిన యెడల, నధికారనిరంకుశత్వముతః
స్పష్టక వచ్చును. అంతేకాదు. జాతీయపద్ధతులపై ప్రస్తుతనాకర్
ప్రభుత్వశాఖలన్నియు, బహిష్కరణముగా వాతావరణమున బునరు
ద్భవించును. ఉద్యోగులబాధ్యతలు రెండింతలై విధానముయొ
క్క చైతన్యములపరలవచ్చును. కాని పెద్దపట్టణములలోమాత్రం
మే అతిజాగ్రూకతతో నీవిధానమును బ్రయోగించి పరీక్షింప
వచ్చును. గ్రామములోనిరాడంబరములైన పంచాయతీ పద్ధతు
లనే యనుసరింపవలెను. చట్టనిర్మాణము, శాసనప్రయోగము
రెంటిని కలుపుటవలని లాభములనుగాని చైతన్యములనుగాని వర్ణిం
చుటకది కాలముకాదు. స్థలముకాదు.

మూడవ భాగము.

శాంతివ్యవస్థలు.

నిత్యాభివృద్ధినిగనుఘండు సేసఁగమునకైనను, వ్యవస్థ
యనునదిప్రాణపదము. ఈవ్యవస్థయే విశ్వభాగములనవిచ్చిన్న
ముగ బంధించునది.

వ్యవస్థకలిగినజనులకు, సడిలేనిజనులకు, శిక్షణపండిన
సకు సందనిసేనకు, భేదమేమనగా, మొదటిదివిశదమైనక్రమమైన
పద్ధతిననుసరించి తనధర్మములనెరవేర్చును. ఉద్దేశముననేని, కా
మ్యములందేమి, పరస్పరకోరోధముండుటచే రెండవదినులబాధు

చేసికొనును. ముఖ్యముగా యారంభశక్తిచాలమునూడి యడ
చివేయబడినది. సంఘము రక్షింపఁగలమునది. పాండవోగము
నకనుకూలస్థానమైనది. దినదినము గాఢతరమగుచున్న మన
మాంద్యతకు నడ్డువేయవలెను. మనలోని యసహాయత్వా
యోగ్యత్వ భావములగలిగించు దుర్వాయువులు బారదోలవలె
ను. ఇకముందుపుటలలో బ్రతిచారిపబడిన స్వయంపోషకము
గు ప్రభుత్వనిర్మాణములో సైనికదళనిర్మాణముకూడ నిమిష
యున్నది. యిమిడియునుటయేకాదు. ఉండితీరవలయుననికూ
డ గాంక్షింపబడుచున్నది. రాష్ట్రములోనిశాంతి వ్యవస్థలకాపా
డుట వెలుపలనుండి శత్రువులవాఱుచుటకు సరిపాద్ధుల నిలవ
రకెవ్వరు రక్షించుచున్నారో వారేరక్షించుచుండవలెను. సు
వ్యవస్థకలిగి బలవంతమై, పరస్పరసంబంధముగల రాష్ట్రసము
దాయము, సుస్థిరముకానియెడల, హద్దులసంరక్షణమునకైశ్రీ
మపడరాదు. ప్రస్తుతప్రభుత్వముయొక్క జబాబువారిని దప్పింప
నవసరములేదు.

కానిప్రతిగ్రామమున సంతర్వ్యవస్థనుగాపాడుటకు సైనిక
దళము నేర్పాటుచేయవలెను, వ్యవస్థాశాఖ సృష్టించియున్న
మంత్రి ప్రతిపంచాయతీధాతునిమూలమున సేవకదళనిర్మాణము
సేయింపవలెను. ప్రతివాడ కొకనిర్ణీతసంఖ్య స్వచ్ఛంద సేవకు
(వాలంటియర్లు)బుండవలెను. 18 మొదలు 45 సంవత్సరముల

లోగా వయస్సుగలిగి దృఢకాయులైన నియోజకులనే (టటర్ల నే) స్వచ్ఛంద సేవకులుగ జేర్చి కొనవలెను. వారా ప్రతినిధిమ హాసభా జీవితకాలముముగియువరకైనను బరసేయవలెను. ఆస భాజీవితకాలమందు సేవచేయుటకు బూనుకొనినవారిలోడనే నిర్ణీతవయస్సుగలిగి యిష్టపడుప్రతినియోజకుడు శిక్షణపొందు టకు సౌకర్యములను గలుగజేయవలెను. స్వలాభమును సంపూ ర్ణముగ గుర్తింపగల రాష్ట్రములోని యేవ్యక్తియు, నిర్బంధశి క్షణమును దప్పించు కొను టసాధ్యము. సంఘములోని ప్రతివ్య క్తియొక్క ప్రవర్తనమును నిర్ణయించు నధికారము సంఘమున కుగలదు. కానియావ్యక్తిని తనయంతఃకరణమునకు విరుద్ధముగ బ్రవర్తింపుమనరాదు. దేశకాలపాత్రముల నాలోచించినయెడల యీసూత్రమును మిగులకఠినముగబ్రయోగింపరాదు. స్వచ్ఛం దబుద్ధితో శిక్షణమునందునట్లు నియోజకులను బోత్సహింపవ లెను. ఆత్మగౌరవాత్మాభివృద్ధులు కావలెననియెడల సైనికశి క్షణమును(వినయము, నిలిటరీ డిసిప్లినీ) ననుసరింపవలెననుట ని ర్వివాదము. సైనికశిక్షణముయొక్క ముఖ్యోద్దేశమేమనగా, సైనికునిమనస్సువకు శిక్షణమొసంగి తానుతనధర్మమునందు ని ర్భీకుడై నిశ్చలుడైవర్తించునట్లు జేయుట. ఏలననమనవిధానము న సైనికునికాయుధముల తోబనిలేదు. స్వచ్ఛందసైనికుల శిక్ష ణమీభావమునే కలిగింపవలెను. సురక్షితులైన స్వచ్ఛందశాం

తీసైనికులు వంతులప్రకారము సేవచేయావలెను. గ్రొత్తమహాసభ తోగ్రొత్త జట్టిపనిబూనవలెను. పరిశితులనుకూలించిన సౌకజ్యతీ యేయెంతకాలమైన బరిసేయవచ్చును.

ఏతత్కార్యసిద్ధికి బ్రతినిధిమహాసభ స్వచ్ఛందసైనికోప సంఘము నొకదానినెన్నుకొనవలెను. ఆసంఘమునకు ముగ్గుర కు దగ్గమండ పగునొకండుగురకు మించకుండ సభ్యులుండవలె ను. వారిలోసధికసభ్యులకు సాధ్యమైనంతవరకు సైనికసం బంధమైనట్టియు పోలీసుకుసంబంధించినట్టియు బ్రత్యక్షజ్ఞానమో పరోక్ష జ్ఞానమోయుండవలెను. ఏదియెట్లుండినను వారుతమధ ర్మమునందనురక్తులుగానుండవలెను. శాంతివ్యవస్థల బరిపాలిం చుమూర్తి యీసంఘమున కధ్యక్షుడుగా నుండవలెను. స్వచ్ఛం దసేవకుల నిర్మాణమునకు బరిపాలనమునకు నీయుపసంఘముబా ధ్యతవహింపవలెను.

అధికారములొసగుటకు (కమిషన్) నధ్యక్షునకధికా రముండవలెను. ప్రతినిధిమహాసభయొక్క యనుగ్రహముననే యీ యధికారముల ననుభవింపవలెను. సైన్యనాయకుడు ప్రతి యొక్కడి యధికారములనందియే యుండవలెను. సగరముల లోసీతనిపదవి యుపనాయకునియోగ్యతకు వగ్గియుండరాదు. గ్రామభాగములలో వారంట్ ఆఫీసరుగానైన నుండవలెను. క మిషన్ పదవులనిచ్చుటలోజాల జాగరూకతజూపవలెను.

అనన్తలగుహారికి హోదాలియ్యరాదు. కొన్నివిషయములలో బోధింపరాదు. వ్రాతయు జదువుకొంతవచ్చియుండవలెను. సైన్యముయొక్కయు బోలీసుయొక్కయు జ్ఞానముండవలెను. తగ్గవ్రాతములస్థల జ్ఞానమువనరము. తానునడిపించువాడల గౌరవమునకు బాత్రుగ జేయు వంశప్రతిఫలుండవలెను. సైన్యములనే శ్లాఘనమునకు, బ్రవర్తనమునకు బ్రత్యేకముగ సంఘముకొన్నిని బంధనలజేయవలెను. ప్రతినిధిమహాసభవలన కమిషన్లుబాధిదినవారికి బహుమానములు శిక్షలువిధించుపట్ల, సంఘమే సత్వాధికారిగానుండవలెను.

స్వచ్ఛంద సైనికులలో దమయుద్యోగులదామే యెన్నుకొనునాచారముకలదు. స్వచ్ఛందబుద్ధితో సేవజేయనిశ్చయించుకొనినవారా హక్కునుగోరుటసమంజసము, ప్రతినిధిమహాసభ బ్రజాసముదాయే కాభిప్రయమును దెల్పుదినకాన గొప్పతరగతియుద్యోగుల యెనికలభ్యతున్ని స్వాధీనమున నేయుండవలెను. అల్పద్యోగులయెన్నికలు, స్వచ్ఛంద సైనిక వసంఘయొక్క యంగీకారమునకులోనై సైన్యనాయకుల యధీనముననుండవలెను.

ప్రభుత్వముపారి కుమ్మానరూచకముగ స్వచ్ఛంద సైనికులు కొన్నిహక్కులననుభవించవలెను. నమ్యునిసవల్ కొన్నిశ్లచేతకాని ప్రతినిధిమహాసభ చేతకొన్నినిధింపబడు పన్నులు సుంకము

వారికిలేకుండవలెను. మ్యునిసిపిల్ కొన్నిశ్లవైపునకు బ్రజాభిప్రాయమునుద్దిష్టి యాకార్యమును నెవేర్చుకొనవలెను. వారిగ్రామములో వైద్యపరీక్షగాని, చికిత్సగాని వారికుచితముగ నమకూరవలెను. వారికింక కొన్నిహక్కులు కూడనుండవలెను. జవానులోనివమురాయ్ యను సైనిక కులమువంటి కులమునొకజాని నొగల్పించుటంతతప్పకాదు. ప్రాచీనకాలమున భారతమాతకు దేవక్షత్రియపుత్రులుండిరి. దేశమునకుమోనవజాతికి సేవజేయుటకై వారిపౌరుషమును బ్రకటింపమరల నాజాతినిబ్రతిష్ఠించుటో పునరుద్ధరించుటో చేయవలెను.

సేవకులుమిక్కిలిస్వార్థ రహితులుగనుండవలెను. వారి యధర్మప్రవర్తనమునకు పాక్షినితక్షణమేశిక్షింపవలెను. ఉద్యోగమునుండిచాలించుట, కొన్నాళ్లుకమ్మిచేయుట, బుద్ధిసెప్పుట యివన్నియు బ్రజాభిప్రాయమున మిక్కిలియవమానకరములగునట్లు సేయవలెను. అట్లే, సేవకునికిగల హక్కులు సైనిక సంఘముచేతను, ప్రతినిధి మహాసభచేతను నియ్యబడిన హక్కులుబహుమానములు, సంపాదించదగిన యశూర్వగౌరములుగ భావింపబడవలెను. 5000 మెముదలు 20000 లుదనుక నియోజకులుగల ప్రదేశమునకు 25 కులకువకాని 100 కిమించని సైనిక సంఘముండవలెను. ఢిల్లీజనసంఖ్య 1 లక్ష. వాడకు 4000 వేలునియోజకులుగదురు. వాడకు ఏబదికిదక్కువకాకుండ 2 నూర్లకుమించని సైని

అండవలెను. సేవకులు సర్వహక్కులు సంపూర్ణముగ ననుభవించు నాదర్శప్రాయకమును రాష్ట్రమున నియోజకుల శక్తి కిదగినట్లు సేవకసంఖ్యయుండవలెను. ప్రత్యేకపరిస్థితులు కలిగిననేకాని ఢిల్లీకిగరిష్ఠసంఖ్య సేవకులవసరములేదు. ఎందుకనగా, సంపూర్ణహక్కులు కలిగిన 5 వేల సేవకుల బోషించు భారమువహించు శక్తి ఢిల్లీకిగలదనుటకు స్థాధ్యముకాదు. వేయిగురు సైనికుల నొకగుంపుగా భావించిన, యీక్రిందివిధముననుద్వ్యోగులుండవలెను

(1) కమాండెంట్, ఆఫీసర్. (సృష్టావాలార్)

(2) ఉపసేనాధిపతులు. నాయబ్ నాలార్లు

ఇరువురుకమిషన్ ఉద్యోగులే?

10 గురు దళనాయకులు ఫౌజదార్లు. ఏరికి వారెంట్ ఆఫీసర్లు హెల్పర్లు.

10 గురు దళోపనాయకులు. నాయబ్ ఫౌజ్ దార్లు.

100 గురు సేవకులుగలగుంపునకు:—

5 గురు బోధకులు.

10 నాజీములు.

10 గురు నాయబ్ నాజీములు.

సేవకులందఱకు హెల్పర్లు హెచ్చించు లుండవలెను.

(1) పదవియొక్క శ్రేష్ఠతనుబట్టి, ప్రతిసంవత్సరము పై పదవికి బంపుచుండవలెను.

(2) శ్రేష్ఠతమును పదవినిబొందినవారిని ప్రత్యేకానుగ్రహమునకై కాన్సిల్ వారికి సిఫార్సు చేయవలెను.

(3) గొప్ప సేవకాని, కాన్సిల్ వారిచే నిర్ణయింపబడిన పరీక్షలో తేరుటగాని. ప్రొమోషనునకర్హులగా నెంచవలెను.

అంగనిత్యాణమున కాన్సిల్ భేదముచేయవచ్చును. కాని యది ప్రతినిధిపంచాయతీవారి యంగీకారమునకు లోబడి యుండవలెను. సేవకులందఱునొకేవిధముగ నుదువులధరింపవలెను. కనువేండ్రముగ నుండకూడదు. భాకీరంగై నబాగు. వివిధోద్యోగులు వివిధములగు గుఱుతులుధరింపవలెను.

ప్రతిసేవకుడు నెలకొనవలసిన కవాతులనైన చేయవలెను. జబ్బుగానున్నపుడు చేయబడలేదు. కారణములేకయే కవాతుకు రాకపోయిన వానిపేరునుదీసివేయవలెను. ఆయుధములులేని సిపాయిలకవాత్, స్కాటింగ్, ధ్వజచిహ్నములు, పోలీసుముదలగునవి శిక్షాక్రమమున జేర్పబడవలెను. సైనికోద్యోగులుగానుండి పెంషన్ తీసికొనినవారిని నియోగింపవలెను. సైనికవిషయము (డిస్మిస్) సంపూర్ణముగ బ్రయోగింపవలెను. ముఖ్యము కులలో రణప్రీతిభ్రష్టించుటట్లుంది సైనికులను సహజముగ వినయభావమును దేగలేగిన మనమెంతోచేసినట్లు. ప్రతి పరిపాలనాసంస్థయు, సర్వమానవకుటుంబనిర్మాణమునకొక సోపానము. అత్యర్థమును ఫలవంతముగ జేయుటకు శ్రమమునుదీసివేయవలెను.

౪ వ. భాగము

విద్య—దౌర్వ్యము.

విద్యావిషయమై యనంతమగు వాదప్రతివాదములు జరుగుచున్నవి. బ్రాహ్మణికులమును జక్కగనిర్ణయించియతనిలోనియత్తమోత్తమగుగుణములను శక్తులను బహిర్గతమునయును ద్వైతము లేచిచదువుదగుగ్గు, అంతేకాదు. అట్టిదివాసముకూడ.

దౌర్బల్యమునకు సకరిముముగ సంపాదించబడినట్టియు, జనులుధర్మార్థము మనఃపూర్వకముగ విచ్చినట్టియు, దౌర్వ్యసహకారముతో, పరిమత్సంస్థలు, సర్వకళాభోధనశాలలు, విద్యాశాఖకు ప్రబంధించినమంత్ర నిష్కంపవలెను. ప్రాధమికముగ రాష్ట్రభాషలోవిద్య నేర్పవలెను. ఉన్నతశాతశాలలలో మాత్రము దేవనాగరిలిపియును ప్రాయబడిన హిందీకాని ఉర్దూకాని నిర్భేదముగ భారతదేశమంతయు వాడుక చేసికొనువరకు నింగ్లీషువాడగులెను. ఇదిభాషాబోధకముకను. అన్నికళలకు శాస్త్రములగుణంబంధించిన గ్రంథసముదాయము సమకూరునంతకు నింగ్లీషువరకు. రెండవమార్గములేదు. మదరాసునకు, మహమ్మదీయ ప్రాంతమునకు దేవనాగరిలిపినభ్యసించుట కభ్యంతరముండదు. ఇంగ్లీషుమును మనము మనతాతల లిపిలోనేర్చికొనియుండు తాతలముననిప్పుకు విధిలేక రెండుభాషల నేర్చుకొను.

మి. మనకళలన్నిటికి శాస్త్రములన్నిటికి సంబంధించిన గ్రంథసముదాయము సమకూరినంతనే, మనతత్వాతితరమున విద్యాభోధనమునకు హిందూస్థాని నవలంబించి ఇంగ్లీషునువదలివేయుదుము. రాష్ట్ర భాషల నుపయోగించెదము. మననాయకులలో జాలమానికి భాషోద్రేకతగలిగించి స్వాప్యపరిపూర్ణతగల యాంగ్ల భాషను బహిష్కరించుట గొప్పతప్ప. అఖిలజాతీయసంస్థలలో దినదినముప్రజానురాగమునంది తనయుత్తరువులశిరసా వహింపజేయుచున్నది దేశీయమహాసభయేకనుక, బాంబేసర్వకనిష్టయ సంఘము నొకదానినేర్పరిచి సాతనిర్ణయముచేయవలెను. ఇప్పటికిముమున చరిత్రబోధనముతప్ప ద్వారలోమారవలసినదిలేదు. జనులయున్న తాతయములకుదీటుగ దేశమునందలి విద్యాసరళియుండవలెను. సంస్కృతమైన యధునాతన విద్యావిధానమున నుసరించి సాతశాలలు మక్తబులు పునరుజ్జీవితములైనచో విద్యయేలనెక్కువచౌకయై యుపయోగకరమైనదికాకూడదు? నీచమై దీనమైన బానిసవృత్తి నవలంబించి రాసులురాసులుగాబడియుండు, గాకితపుగట్టలమధ్య నూపిరిపుచ్చుకొనువ్యవధి లేక రాత్రింబవళ్లు దాస్యముచేయుటకుమారు ఆత్మాభిమానముగలిగి ప్రజలుస్వాధీనరుగుదురు.

ద్రవ్యము.

మానవులకుకూడిన ప్రతిసంస్థయందును దానిరహస్యము

లోకానికి బరస్పరమునైతికార్థిక సంబంధములుండవలెను. మనరాజ్యాంగనిర్మాణము అచ్చమునైతికశక్తులయూధారమున నిలువవలెను. అంగులో ఆర్థికలాభవివేచనము తొలగించితిమి. కాని మనజాతియొక్క ప్రస్తుతస్థితియందాదర్శక పరిస్థితులూ హ్యములుమాత్రమై నిశ్చయములుకానప్పుడు, సంస్థావిచ్ఛిన్నతకలుగక రక్షింపబడవలయునన్న నార్థికసంబంధమును సంపూర్ణముగనుపేక్షింపజాలము. ప్రచారమునకేమి, శాశ్వతోపయోగములకేమి, మితి యితరాలవసరములకేమి, ద్రవ్యముకావలసియున్నది, ప్రజలలోబ్రతియొక్కదు సేవకుడుగనుండవలయునని యే సిద్ధాంతమైనను, ఇనులలో ద్రవ్య మసమముగ విభజితమైయున్నదిగను సేవకులలో నధికసంఖ్యాకులుకూడలేక యల్లాడవలసియున్నారు.

పంచాయతీకి ధనసహాయముచేయుటకు, పంచాయతీ కోశమును నిర్మింపవలెను. నిర్మింపబడిన వివిధశాఖలు పోషింపబడవలెను. ఈసిద్ధాంతమునుబాహుటముగ నంగీకరింపకపోయినను ధిరువేదలకు సేవకులయొక్కర బూద్ధ్యవలెను. ఇప్పటికొన్ని గ్రామములలో వమపనిబాటలవారిని భావ్యరూపమున నేదో గొంతయొచ్చి పోషింపవలెను. గుమాస్తాలుమొదలగువారి విషయమునకూడ నిట్లే సామాన్యముగు హక్కులుచాలకపోయిన తద్రవ్యసహాయము నేర్పాటుచేయవలెను. రాష్ట్రము

దలిబలహీనులకు, సంగవైకల్యమున కక్తిహీనులైనవాళ్ళకు పంచాయతీనిధి పోషకముగావలెను. మృతి అన్ననత్రముల నేర్పాటుచేయవలెను. రాష్ట్రములోనిప్రజలలో నొక్కడుకూడ దగ్గుగతిండితినువాడు కాకూడదు. తనజీవనముకొంతకు ప్రతియొక్కడు బనిచేయవలెను. దృఢకాయులగు బీదలక్షి పనియోగించుకొను నేర్పాటుచేయుటయందార్థిక శాఖామృత్తిశ్రద్ధాభువు కావలెను. చేతివగ్గములకూటములుకాని, సులభముగనేర్వధగిన యితరపరిశ్రమల కూటములుకాని, ప్రతిగ్రామమునను బట్టణమునను దృఢకాయుల వినియోగించుటకై యేర్పాటుచేయవలెను. భిక్షుటనమనుచెడుగును తూవుమాపునట్లు ప్రజాభిప్రాయమును బ్రబోధింపవలెను.

మంత్రికిద్రవ్యమెట్లు యెచ్చటనుండిరావలెను? గ్రామము నంతయు మనమీవరకే వాడలుగావిభజించితిమి. వాడవాడను వారివారివృత్తులననుసరించి సంఘములుగా విభజించితిమి. ప్రతి సంఘమునకు బంచాయతీకలదు. దానికిలభ్యత్తుడుండవలెను. అట్టిపంచాయతీకి చందా మొదటియూదాయము. పన్నులుసంకములు నసహ్యకరములైనవి. స్వచ్ఛందజన్ములకాభావమే కేయమైనది. ప్రాస్తుదేశమున బన్నులకు కంట్రీబ్యూషన్ అని ఇచ్చువారుకంట్రీబ్యూటర్స్ అనబడుదురు. అనగా బరిచసాగించుటకువలసిన ద్రవ్యమునిచ్చువారు. అనగా దారల

రహిందూస్థానములో దీనినే ధాలాయందురు. ప్రతినిధిమహాసభ
ఈజ్యాంగముయొక్క సంవత్సరపు కర్పూల సంచనావేయవలెను.
ధాలాలేక చందా ప్రతినంవత్సరముమంజూరు చేయవలెను. దా
నిమంతులుచూచుచేయవలెను. ఉపపంచాయతీలమూలమున
సీకార్యముచేయవలెను. వానికిసంబంధించని వ్యక్తులతో బ్రత్యే
కమునంపాదించవలెను. ఇదిముఖ్యాదాయము. నేరములుచేసి
నశాంనుండి వచ్చుజరీమానాలు, కోర్టుఫీజులు, బుద్ధిపూర్వకము
గనిచ్చినదానములు, పంచాయతీపోస్తులమూలమున వచ్చునా
దాయమునిదిముఖ్యములు.

పంచాయతీసభవారిచే నియమింపబడినకోర్టులు, కోర్టు
ఫీజులను, స్టాంపుఫీజులను నిర్ణయించుకొనవచ్చును. అభియోగ
మూల్యము రు1000లకు మించనివానిలో కోర్టుఫీజుఉండనేరా
దు. రు1000—కు మించినయభియోగములలో నివ్వడువిధింప
బడు ఫీజులో నైదవవంతు నిర్ణయింపవచ్చును. ప్రజలనుబంచా
యతీకోర్టులలో దమహక్కులసామరస్యము గుదిరించుకొనున
నుట్లు ప్రోత్సహించుటకు, బీదవారలకు వ్యాజ్యములలో గలు
గా గుడ్డివ్యవస్థముతగ్గించుటకు, సీయేర్పాటు చేయబడవలెను. ప
రాంతిద్దరియందు దోషములేకపోలేదు. ప్రారంభమున లోపములుం
పముగనను తుమార్తములు.

తదా గ్రామావసరముల కొకపంచాయతీ పోస్తుశాఖ స్థాపిం

పపలెను. రైల్వేపద్ధతి యెట్లాక్కని తాలసామ్ముకాదో య
ట్లే యుత్తరములు పార్సెల్లు నొకరివారికి కందింపజేయు తపా
లా పద్ధతి యే యెట్లాస్వతస్వముకాదు. మనదేశమునందలి ధని
కులివిషయమై యిన్నాళ్లవర కుపేక్షవహించియుండుటాశ్చర్య
కరము. ఇతర ఐరోపీయ దేశములలో గవర్నమెంటువారి పో
స్తుశాఖతోగూడ వర్తక సంఘములు నిర్వహించు తపాలాశాఖ
లు, టెలిఫోన్ శాఖలు గలవు. మనప్రస్తుత పరిస్థితులలో సర్వ
ము ప్రతినిధి మహాసభచేతనే చేయింపవలెను. సేవకులసహాయ
ముతోనడచు, తపాలాశాఖను బ్రతిగ్రామమెందుకేర్పాటు చేసి
కొనగూడదో తోచుటలేదు. అదియొకముఖ్యాదాయమగును.

పంచాయతీ పరిశ్రామల సువ్యవస్థితముచేసి, పారిశ్రామి
కులనియమించి, యాదాయమును వారికి బంచాయతీవారికి ను
చితరీతిని బంచిపెట్టి పంచాయతీకి మతంత యాదాయముకల్పిం
ప వచ్చును.

గ్రామములలో సహకార సంఘములను వ్యవస
యమును బెంపొందించి, సంపదనభివృద్ధిచేసి గ్రామాదా
మునకు దోడ్పడవచ్చును.

పరమ సాత్త్వికతత్వ కందార్పశతకము.

చేదాంతసార సర్వస్వమంతయు ముద్దుబొలుకు కం
 ధమాసమున వ్రాయఁబడినది. ఇందు గురుశిష్యప్రకారమును
 సగుణోద్గణ భావములును, ప్రత్యగాత్మవివరణమును బ్రహ్మై
 క్యాను సంపానవిధానమును నను బ్రహ్మవిద్యారహస్యము ల
 నేకములు కరతలామలకప్రాయముగ వెల్లడిచేయఁబడియున్న
 వి. శ్రీమూర్తి కలచవీడు వెంకటరమణాచార్యులుగారిచే సం
 పాదితము. వెల. 0—3—0

కృష్ణ వేణి.

గ్రంథకర్త: కలచవీడు వెంకటరమణాచార్యులు.

బ్రహ్మశ్రీ కవిసింహ శతావధాని డి. రాజశేఖరకవిగారి
 పుస్తకమునకుఁ బీఠిక వ్రాసియున్నారు. ఇదియొక చిన్న పద్య
 కావ్యము. నాయికానాయకులగు కృష్ణవేణి శంకరులకథ యిం
 దలి ముఖ్యాంశము. వీరాబాల్యప్రవర్థమాన శుద్ధప్రణయ బద్ధ
 మృదు హృదయులు. ఇట్టిపీఠిక వరశుల్కపక్షచే గఢానా
 యకుండగు శంకరుని తండ్రికలిగించిన కష్టములును గూమార
 డు వరశుల్కమును సాంఘిక కళంకమును తొలగింపఁ జేసిన
 యత్నములు జక్కగవర్ణింపఁబడినవి. పత్రికారాజము
 ములు మిక్కిలి కొనియాడినవి. వెల. 1—5—

ALL RIGHTS RESERVED

PRINTED AT THE REDDY PRESS TADPATRI

PUBLISHED BY LAKSHMI STORES TADPATRI

1925- 1000

సీతాకల్యాణము

(౧ అంకముల నాటకము.)

గృంథకర్త కవిసింహు డి. రాజశేఖర శతావధానిగారు.

బాలసరస్వతీ, కావ్యతీర్థ, అభినవ వాల్మీక్యాది బహుళ
విరుదాంచితలగు బ్రహ్మశ్రీ జనమంచి శేషాద్రి శర్మగారీ నా
టకమున కుపోద్ఘాతమును వ్రాసియున్నారు.

శ్రీరామజననము మొదలు సీతాకల్యాణమునఱుకుఁగల
కథ యిందు రమ్యముగఁబొందుపఱుపఁబడియున్నది. ప్రథమాం
కమున విష్ణునితో దేవతలు మొఱి పెట్టుకొనుటయు, ద్వితీయాం
కమున దశరథ విశ్వామిత్ర సంవాదమును దృతీయాంకమున
విశ్వామిత్ర చరిత్రమును, జతుర్థాంకమున స్వయంవరమును,
బంచమాంకమున దశరథరామ భార్యవతామ సమావేశ సంవా
దములును మిక్కిలి రుచిమంతముగ నుండును. షరతురామక్షత్రి
యరాముల సమావేశాదులు నూతన విధానములతో నడుపఁ
బడి మిక్కిలి హృద్యంబుగను నానందకరముగ నుండును శైలి
శ్రేష్ఠము. పంచములును, బద్ధములును రసపూర్ణములు. భావ
ములు హృదయంగమములు. రామాయణమును దెలియఁగోరు
రందఱును దప్పక చదువఁదగినది.

వెల 0—6—0

జనోపకారిణీస్టోర్సు, ప్రొద్దు

END OF
TITLE